časopis gréckokatolíckej cirkvi • 37. ročník • 6. číslo • 13.03.2005 • 15Sk/Kč

slovo

Súťaž alebo šou?

Zmluva I.

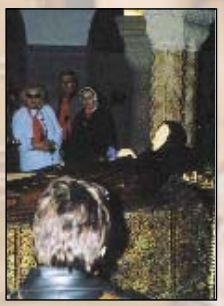

Spomienky na Svätú zem II.

Môžu médiá vytvoriť hviezdu?

ÚVODNÍK

Marek Pulščák
svidnícky protopresbyter

Keby žili farizeji Ježišových čias dnes, asi by boli spokojní, že nie sme až tak nadšení Ježišom, ako videli na zástupoch, ktoré lemovali cestu do Jeruzalema.

Na jednom slávnostnom večierku mali dvaja muži predniesť žalm Pán je môj pastier.

Prvý muž ho nádherne predniesol a poslucháči ho odmenili dlhým potleskom. Druhý muž ho prečítal tak, že po skončení nastalo v sále ticho a niektorí si potajomky utierali zaslzené oči. Keď sa jeden s posluchačov opýtal, čo spôsobilo tento obrovský rozdiel, prvý rečník odpovedal takto: „Ja poznám slová žalmu, tento muž pozná Pastiera."

Keď sestry Matky Terezy prišli do Ruska, vláda im ponúkla jedno poschodie v istej nemocnici. Začali tam od tých najponíženejších robôt a po týždni mali prvú svätú liturgiu a kňaz potom nechal sviatosť v skromnom svätostánku. Krátko na to prišiel za Matkou Terezou riaditeľ a spýtal sa: „Čo sa to deje v mojej nemocnici?" „Neviem", odpovedala Matka Tereza. „Sestry sú milšie k pacientom, pacienti nekričia, a vôbec, vládne tu akási iná atmosféra", vysvetľoval doktor. A tak mu Matka Tereza povedala: „Pán Ježiš prišiel bývať do tejto nemocnice. To on spôsobil túto neobyčajnú zmenu jednoducho svojou prítomnosťou."

Božie slovo, ktoré zaznie v našich chrámoch pri vstupe Ježiša Krista do Jeruzalema, sa končí touto vetou. Vtedy si farizeji hovorili: Vidíte, že nič nezmôžete?! Hľa, celý svet ide za ním (Jn 12, 19). Keď farizeji vyslovili tieto slová, pozerali a mysleli na určitý priestor a mali pred sebou určitú odohrávajúcu sa scénu. Videli zástupy, ktoré sa tešia z prítomnosti Ježiša. Videli ľudí, ktorí boli radi, že mu môžu prevolávať na slávu, ktorí sa k nemu tlačili. Tí ľudia ním boli nadšení. Farizeji si mysleli, že neprávom, že mu to nepatrí.

Keď som čítal tieto slová, rozmýšľal som o Európe, Amerike, Afrike, Ázii, Austrálii. Rozmýšľal som o našom meste a tak isto o mojom živote. Koľko rozruchu, koľko zmien, akú náladu prináša Ježiš Kristus do celého sveta. Sú ním Európa a ďalšie kontinenty nadšené. Som ním nadšený ja.

Koľko nadšenia, koľko zmien a akú náladu prinášajú zástupy a učeníci do celého sveta.

Dobre vieme, že nadšenie strháva. Možno si ešte spomíname na rok 2002, keď boli naši hokejisti majstrami sveta. To nadšenie bolo v uliciach, atmosféra v štáte bola zrazu iná, síce krátko, ale bola.

Apoštol Pavol v liste Rimanom píše: „Lebo ja sa za evanjelium nehanbím: veď ono je Božou mocou na spásu všetkým" (Rim 1, 16). Nehanbime sa vyznávať svoju vieru, kresťanské postoje, nehanbime sa byť nadšení Kristom. Dávajme mu miesto, ktoré mu patrí.

„Som najmladšia zo štyroch súrodencov. Vzťahy medzi rodičmi boli vždy komplikované a konfliktné, poznamenané hádkami, ktoré končili mnohokrát násilím. Otec mal okrem nás ešte priateľku, s ktorou mal nemanželské deti. Moji súrodenci postupne odchádzali z domu, buď študovať, alebo si založili vlastné rodiny. Zostala som s rodičmi až do dňa, keď otec zbil mamu tak, že som ju musela nechať odviesť do nemocnice. Z nemocnice odišla k dcére a ja som ostala s otcom sama. Evanjelium mi poskytovalo oporu, ale aj tak som si v duchu myslela, že svojmu otcovi nikdy neodpustím. Jedného dňa som mu len o vlas utiekla, keď ma chcel zbiť. Až keď odišiel, vrátila som sa domov cez okno. V tejto bolesti a strachu som sa rozhodla radikálne žiť podľa Ježišových slov. Nadišiel čas, aby som sa otcovi pomstila – ale láskou. Poupratovala som celý byt, pripravila mu obed a išla som do práce. Večer ma otec čakal. Triasla som sa, ale bola som rozhodnutá milovať ho, akokoľvek sa zachová. Poprosil ma, aby som zavolala mamu aj sestru, lebo chcel hovoriť aj s nimi. Môj otec bol otrasený. Prosil nás, aby sme mu odpustili, a sľúbil, že do tej druhej rodiny už viac nepôjde. Len nás prosil o dovolenie, aby mohol svojim nemanželským deťom, ktoré nemôžu za jeho chyby, posielať výživné. Naša rodina sa potom skutočne zmenila. O niekoľko mesiacov otec prejavil prianie dať svoj život do poriadku aj v sviatosti zmierenia.

Nedávno sa mama dopočula, že najmenšie z otcových nemanželských detí sa utopilo. Sestra spočiatku tvrdila, že sa nás to netýka. Ale ja som s tým nesúhlasila. S mojím manželom, bola som už vydatá, sme sa tam vybrali. V dome, do ktorého sme vošli, sme našli ubolenú ženu. Rivalita, zloba a nenávisť boli v tej chvíli definitívne preč. S úprimnou láskou som ju objala. Ostali sme pri nej a pomáhali s pohrebom. Otec mi potom za všetko so slzami v očiach poďakoval." Taký je príbeh Rosangely z Brazílie. A bol by určite iný, keby sa radikálne nerozhodla žiť pre Boha, ak by mu nedala miesto vo svojom živote, ktoré mu patrí.

Milí priatelia, Boh chce, aby ste poznali viac, ako len slová žalmu 23 alebo príbehu.

Chce, aby nemuseli kričať kamene, aby sa nemusela ozývať príroda, ale aby ho každý jeden z nás prijal za svojho osobného Spasiteľa a Pána. Bez neho totiž život človeka zostane nenaplnený, prázdny a beznádejný, preto, lebo je napísané: „Jedine v ňom je hojnosť a plnosť života"(Ján 10,10).

Matka Tereza povedala: „Nemôžeme hovoriť o Ježišovi Kristovi s horlivosťou, ak sme úplne naviazaní na veci tohto sveta. Horlivosť a nadšenie, oheň a apoštolský zápal za Ježiša Krista sú výsledkom pohrúženej modlitby pred svätostánkom."

Nech vás Boh požehnáva a naplňuje duchom nadšenia pre život s Ježišom Kristom, pre život v jeho Cirkvi aj pri čítaní tohto časopisu.

M. Pulščák

vyberáme z obsahu

Rozjímania bl. biskupa V. Hopka	3
Správy z kresťanského sveta	4
Správy z domova	5-7
Súťaž alebo šou?	8
Zmysel pôstu	9
Môžu médiá vyrobiť hviezdu?	10-11
Miluj svojho blížneho	12
Zmluva I.	13
Náš prepodobný otec Benedikt	13
Všetko smiem!	14
Miss universe	15
Kríza manželského života (rec.)	16
Miš-Maš	17
Spomienky na Svätú zem	20

slovo
časopis gréckokatolíckej cirkvi

■ Vydáva Gréckokatolícke biskupstvo a Petra, n.o. ■ Cirkevné schválenie: GBU Prešov, č.j. 3317/99. ■ **Šéfredaktor:** Mgr. Juraj Gradoš ■ **Cenzor:** Anton Mojžiš ■ **Redaktori:** ThLic. Peter Laca, Mgr. Marek Valenčík ■ **Jazyková úprava:** PhDr. Adriana Matoľáková, Mgr. Emília Bakajsová ■ **Adresa redakcie:** SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov, *tel.:* 051-7562 668, *fax:* 051-7562 667, *e-mail:* slovogrk@greckokat.sk, *web stránka:* http://petra.grkatpo.sk/ ■ **Tlač a distribúcia:** Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov ■ **Celoročné predplatné:** *Slovensko:* 390 Sk; *Okolité štáty:* 390 Sk + poštovné 870 Sk; (39 €); *Ostatná Európa:* 390 Sk + poštovné 1050 Sk (44 €); *Zámorie:* 390 Sk + poštovné 1640 Sk (80 $); číslo účtu: 400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, var. symbol: 2005 ■ *Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku.* ■ ISSN 1335-7492

Snímka z titulnej strany: Hlavná snímka: Top 10+1 Superstar (www.superstar.stv.sk), Ďalšie snímky: Rozhovor (P. Laca); Desatoro (www.tagnet.org); Sion (L. Petrík).

MYŠLIENKY O LITURGII

V kresťanskej liturgii ani nie tak minulosť sa stáva prítomnosťou (to skôr u Židov); my oslavujeme budúcnosť – už prítomnú – i keď ešte nie úplne a dokonalo (už a zároveň ešte nie). Božie kráľovstvo je už prítomné, ale ešte nie dokonalo. Nie je viditeľné vo svete, je viditeľné iba v liturgii – my už slávime nebeskú hostinu. Už a ešte nie – žijeme v tomto napätí.

Liturgia nie je našou snahou nadviazať kontakt s Bohom skrytým a vzdialeným, ale radostnou oslavou a neustálym ďakovaním za to, že Boh nadviazal kontakt s nami, zachránil nás, dal nám svojho Syna..., za to, že on nám vyšiel naproti.

www.grkat.nfo.sk

Rozjímania blaženého biskupa Vasiľa Hopka II.

Pokora

Ó, Ježišu, kam si prišiel? Keď si ukázal svoje božstvo a vstúpil si do loďky apoštola Petra, vtedy Peter padol na kolená a povedal: Pane, odíď odo mňa, lebo som človek hriešny... Aj ja by som to mal povedať: Ježišu, kam si prišiel? Odíď odo mňa, lebo som biedny, nehodný... Ale to nikdy nepoviem! Pozri, nie preto som prišiel k tebe, aby som ťa zanechal! Nie preto som ťa pozval k sebe, aby som ťa vyhnal! Božechráň! Naopak, preto som prišiel k tebe, aby som bol s tebou navždy!

Ľútosť

Ježišu, aby som bol spokojný, aby som ukázal svoju lásku k tebe, znovu ľutujem za všetky svoje hriechy, aj tieto, ktorých som sa dopustil počas svätej liturgie nepozornosťou, rozptýlenosťou, a možno aj pri samom svätom prijímaní som bol nepozorný. Ľutujem to, Ježišu, a sľubujem, že s tvojou pomocou nebudem hrešiť v budúcnosti...

Sebaobetovanie

Ježišu, ty si sa mi úplne odovzdal, dovoľ, aby som sa ti aj ja odovzdal celý... Všetko je tvoje, všetko nech ti slúži! Prijmi moje myšlienky, moje pocity, moje oči, moje srdce, moje sily, zdravie, každý môj dych, každý môj krok, všetka moja práca nech ti slúži...

Dar

Ježišu, na uvítanie vzácnych hostí sme zvykli prinášať dary. Aj ja som ti priniesol dar. Moja cesta je ďaleko od chrámu, zima, horúčava; Ježišu, som chorý a veľmi trpím, nech to bude môj dar... Ježišu, včera som mal veľké pokušenie, ale odolal som; tento boj nech bude dnešný dar pre teba! Ježišu, sebaumŕtvovanie... čisté srdce... nech bude dar pre teba!

Prosba

Ježišu, dovoľ mi, aby som padol na kolená pred tebou, padol k tvojim nohám, a aby som prosil. Lebo ty si Kráľ a ja chudobný. A chudobný nedaruje toľko, ako prosí. Preto aj ja, Ježišu môj najmilší, čo môžem urobiť, iba to, keď od teba mnoho prosím! Mnoho!

Nechcem prosiť o malé veci... Prosím o veľké veci...

Daj mi pevnú vieru, pretože ty si základom všetkého, aby som nezakolísal vo viere v Boha, ale aby som vždy ostal verným gréckokatolíkom.

Daj mi nádej, aby som nikdy nezúfal. Hoci akokoľvek ťažko bude v živote, aby som vždy prišiel k tebe a do teba vkladal nádej.

Daj mi viac lásky, aby som ťa nikdy neurazil.

Daj mi viac pokory, aby som nikdy nebol pyšný, pretože sa ti chcem páčiť..., a práve preto daj mi milosť udržať čistotu, pretože ty miluješ len čistých, nevinných a pokorných, a ja takým chcem byť.

Daj mi trpezlivosť, milosť poznať Božiu vôľu, aby som túto vôľu plnil, milosť niesť kríže, milosť vydržať pri tebe až do smrti, milosť šťastnej smrti.

Ó, Ježišu, ale nie som sám..., som členom svätej Cirkvi. Ježišu, žehnaj svoju Cirkev, požehnaj prácu Svätého Otca, rímskeho pápeža, požehnaj prácu všetkých cirkevných predstaviteľov, kardinálov, patriarchov, arcibiskupov, biskupov, kňazov... Pomôž

Snímka: Juraj Gradoš

našim arcipastierom v našej eparchii, našim kňazom, požehnaj rehoľníkov, rehoľníčky, bohoslovcov, kandidátov mníšstva, aby obsiahli milosť povolania, požehnaj všetkých veriacich našej eparchie – doma i tých, čo sú vo svete. Požehnaj našu vlasť, zem, aby bola úrodná. Požehnaj ľudí na celom svete, aby tí, ktorí ešte nie sú v pravej Cirkvi, vstúpili do nej – aby všetci boli jedno, aby sa kresťania katolíci stáli lepšími. Požehnaj prácu všetkých kňazov, misionárov, rehoľníkov a rehoľníčok... Posilni tých, ktorí bojujú za čistotu, za dobrú tlač, za nábožensko-morálnu výchovu detí... Daj nám pokoj, každodenný chlieb daj nám dnes... Pomôž tým, ktorí trpia biedou, hladom, nemajú prácu, nemajú čo jesť, nemajú kde spať, čo si obliecť.

Ježišu, požehnaj mojich rodičov, dobrodincov, živých i mŕtvych, posilni zomierajúcich, požehnaj mojich nepriateľov, pomôž každému, kto si zaslúži pomoc. Požehnaj našu mládež, našu nádej, aby bola silná, čistá, charakterná, veriaca...

Ježišu, ak je tvoja vôľa..., daj mi duševné a telesné zdravie, aby som mohol mnoho, veľmi mnoho pracovať pre tvoje kráľovstvo... Daj mi silu, daj mi ducha modlitby, oduševnenie, daj mi ducha sebaumŕtvovania, daj mi k môjmu povolaniu rozum, múdrosť. Ježišu, ani sám neviem, o čo mám prosiť, preto to nechávam na teba, daj mne i všetkým nám to, čo uznáš za dobré...

(Tu môže každý pridať to, čo potrebuje).

Nakoniec po týchto myšlienkach nasledujú ľubovoľné modlitby.

Christos v nas, II. časť, s. 17-21; prel. F. D.

Myšlienky po svätom prijímaní

Položím si otázku: 1. Kto prišiel ku mne? 2. Ku komu prišiel Ježiš? 3. Prečo prišiel Ježiš? Uvažujme o tom.

Ježišu, v celom živote si bol Kráľom, Kráľom srdc, buď Kráľom môjho srdca aj teraz! Prosím ťa, aby si neprestal panovať v mojom srdci, panuj v ňom tak, ako si to želá tvoja svätá vôľa. Pokor moju dušu, aby bola milá pred tvojím srdcom!

V celom živote si bol vždy Pánom a Vládcom, buď ním aj teraz v mojom srdci. Vládcom mojím nezriadeným vášňam, hriešnym sklonom a zlým žiadostiam. Znič vo mne zakorenené zlo, chráň ma od moci zlého ducha, utíš pokušenia, ktoré vznikli pod vplyvom sveta tak, ako si utíšil more.

V pozemskom živote si bol Zákonodarcom, buď ním aj v mojom srdci, kde teraz sedíš na tróne. Vlej do mňa horúcu lásku k tvojím prikázaniam a pre zachovávanie tých prikázaní daj mi potrebnú vernosť a vytrvalosť. Chráň ma od takého duševného rozpoloženia, v ktorom sa človek bojí len ťažkého hriechu a o malé priestupky sa nestará. Nie, Ježišu! Vedome nechcem spáchať ani ten najmenší hriech. No k tomu je potrebná tvoja milosť! Ty si dal zákon a ja verím, že pre zachovanie zákona dáš potrebnú milosť. Zo svojej strany sľubujem, že s touto milosťou budem spolupracovať!

Ježišu, v pozemskom živote si bol Učiteľom, a tak si prišiel aj do môjho srdca! Skutočne po tom túžim. Mám dobrú vôľu, ale som nevzdelaný človek. Pouč ma o tvojich – Božích a cirkevných prikázaniach a sprevádzaj ma do večnej spásy.

Ježišu, v pozemskom živote si bol Radcom, a to potrebujem aj ja. S dôverou sa spolieham na tvoju lásku, v nádeji, že mi dáš radu vo všetkých mojich skutkoch.

V pozemskom živote si bol Priateľom ľudí. Buď aj mojím priateľom! Priateľom, ktorému odkryjem celú svoju dušu, so všetkými svojimi starosťami i radosťami sa chcem s tebou deliť.

Ježiš v Najsvätejšej Eucharistii je skutočne mojím Otcom, Matkou, a ja som jeho milujúcim dieťaťom! Veď on ma stvoril, cenou svojej krvi ma vykúpil a skrz svätý krst ma prijal na svoje ruky, a teraz sa o mňa stará ako otec a matka.

Zostanem mu preto aj ja verný. So svätým apoštolom Pavlom vyznávam: „Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč?... Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi“ (Rim 8, 35; 37-39).

Christos v nas, II. časť, s. 21-23; prel. F. D.

bl. Vasiľ Hopko

Pokračovanie nabudúce

Z KRESŤANSKÉHO SVETA

PRAHA: V Českej republike sa zišli českí a moravskí biskupi na svojom 58. plenárnom zasadnutí. Na tomto zasadnutí sa v utorok 25. januára 2005 uskutočnili voľby do všetkých volených funkcií Českej biskupskej konferencie (ČBK) na nasledujúce päťročné obdobie. Za predsedu ČBK si biskupi zvolili olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera, za podpredsedu ostravsko-opavského biskupa Františka Lobkowicza. Za generálneho sekretára ČBK v súlade s čl. 25 § 4 Stanov ČBK zvolili gréckokatolíckeho biskupa Ladislava Hučka (Martin Horálek/ČBK).

POĽSKO: Viac ako štyridsať štátnikov a zástupcov európskych kráľovských rodín si 27. januára 2005 pripomenulo 60. výročie oslobodenia koncentračného tábora v Osvienčime. Počas spomienkového ceremoniálu na nádvorí tábora v tichosti zapálili sviečky. Svätú stolicu zastupoval konvertita zo židovstva kardinál Jean-Marie Lustiger, parížsky arcibiskup, ktorého matka tiež zomrela v Osvienčime (RV/-zg-TK KBS).

VATIKÁN: Ako informovala Tlačová kancelária Svätej stolice, pápež Ján Pavol II. menoval nového predsedu Pápežských misijných diel. Stal sa ním poľský páter palotín Henryk Hoser. Súčasne bol menovaný aj za druhého sekretára Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Predtým ako vstúpil do rehole palotínov, bol páter Henryk Hoser lekárom. V rokoch 1975 až 1995 pôsobil v Rwande, kde pracoval v centre pre prevenciu pred AIDS. V rokoch 1996 až 2003 bol regionálnym predstaveným rehole palotínov vo Francúzsku a v minulých rokoch viedol misijné dielo svojej rehole v Bruseli (KP/-zg-TK KBS).

CHORVÁTSKO: Chorvátska biskupská komisia pre spravodlivosť a pokoj Iustitia et Pax požaduje, aby Chorvátsko nenasledovalo príklad úplnej liberalizácie otvárania obchodov v nedeľu, ako je to v reformných štátoch, ale aby sa inšpirovalo napríklad úpravou príslušného zákona v Rakúsku. Členovia komisie vyjadrili obavy, že sa v Chorvátsku zavedú zákony podobné ako v Česku či na Slovensku, kedže vláda premiéra Iva Sanadera sa usiluje o rýchly vstup do EÚ. Chorvátsky ústavný súd zrušil v apríli 2004 zákon z roku 2003, ktorý otváranie obchodov v nedeľu zakazuje (KP/-zg-TK KBS).

VEĽKÁ BRITÁNIA: Pápež Ján Pavol II. si uctil služobne najstaršieho miništranta sveta. Peter Stanley (89), ktorý už 82 rokov takmer denne miništruje v kostole, dostal od Svätého Otca osobné požehnanie na pergamene, ktorým oceňuje horlivosť tohto miništranta v službe (KATH-NET/-zg-TK KBS).

VATIKÁN: Vo štvrtok 3. februára 2005 zomrel v Ríme vo veku 101 rokov najstarší kardinál sveta Corrado Bafile. Kardinál Bafile pochádzal z talianskeho regiónu Abruzzi. V rokoch 1960 až 1975 pôsobil ako apoštolský nuncius v Nemecku. Pápež Ján Pavol II. vyjadril v telegrame svoju sústrasť a poďakovanie za jeho službu Cirkvi. Kolégium kardinálov má teraz 183 členov (KATH-NET/-zg-TK KBS).

OCENENIE KRESŤANSKEJ JEDNOTY AKO DARU OD BOHA

V piatok 28. januára 2005 prijal Svätý Otec Ján Pavol II. na osobitnej audiencii v tzv. Rečníckej hale vo Vatikáne 27 členov Medzinárodnej komisie pre teologický dialóg medzi Katolíckou cirkvou a pravoslávnymi východnými cirkvami. Pápež poďakoval Jeho Svätosti Anba Bishoy, metropolitovi koptskej ortodoxnej cirkvi, za jeho „láskavé slová" a dodal „bratské všetko najlepšie pre mojich ctihodných bratov, predstaviteľov vašich cirkví."

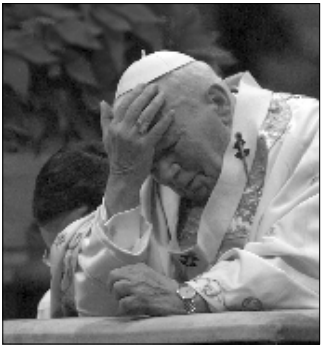
www.db.agenziasir.it

„Pripájam sa k modlitbám, aby ozajstné záruky spoločenstva medzi nami mohli neskoršie zmohutnieť cez duchovné rozjímanie spoločenstva veriacich o „tajomstve Svätej Trojice prebývajúcej v nás" a chápať, „čo je pozitívne na tých druhých, prijať to, oceniť to ako dar od Boha. S týmito vrúcnymi myšlienkami posmeľujem vaše úsilie podporiť vzájomné porozumenie medzi veriacimi spoločenstvami kresťanov Východu a Západu a vzývam požehnanie dobrotivého Boha na vaše šľachetné úmysly", povedal vo svojom príhovore Svätý Otec.

podľa VIS (Vatican Information Service)
spracoval Vladimír Miroššay

NAJVÄČŠÍ ZO VŠETKÝCH ZÁZRAKOV

Takto znie názov dekrétu pápeža Jána Pavla II., ktorý vydala Apoštolská penitenciária a ktorým Svätý Otec udeľuje dar plnomocných odpustkov v tomto Roku Eucharistie. Pápež Ján Pavol II. vo svojej starostlivosti o Cirkev a za účelom napomáhania verejnej a súkromnej úcty k Najsvätejšej Eucharistii apoštolským listom Mane nobiscum Domine zo 7. októbra 2004 určil, aby sa v celej Cirkvi slávil Rok Eucharistie. Členom Apoštolskej penitenciárie vyjadril svoje želanie, aby sa určité akty úcty a poklony Najsvätejšej Eucharistii uvedené v tomto dokumente spájali s úplnými odpustkami.

Plnomocné odpustky sa udeľujú všetkým veriacim, ktorí za obvyklých podmienok (sviatosť zmierenia, prijatie Eucharistie a modlitba na úmysel Svätého Otca) vždy, keď sa zúčastnia liturgie alebo poklony Najsvätejšej Eucharistie, ktorá je slávnostne vystavená alebo uchovávaná vo svätostánku. Plnomocné odpustky za vyššie uvedených podmienok, sa okrem toho, udeľujú kléru, členom inštitútov zasväteného života a spoločenstvám apoštolského života, ktorí sa zaviazali k modlitbám liturgických hodín, ako aj tým, ktorí sú navyknutí sa ich modliť spoločne alebo jednotlivo pred svätostánkom. Veriaci, ktorí pre chorobu, alebo z iného vážneho dôvodu nemôžu navštíviť Najsvätejšiu Eucharistiu v chráme alebo v kaplnke, môžu dosiahnuť úplné odpustky doma alebo tam, kde sa nachádzajú, ak sú v stave duše úplného odvrátenia sa od hriechu a ak s úmyslom splniť tri obvyklé podmienky, len čo to bude možné, si vzbudia v duchu viery skutočnú prítomnosť Ježiša Krista a s túžbou v srdci urobia návštevu Najsvätejšej Eucharistie a pomodlia sa Otčenáš a Verím v Boha s pridaním strelnej modlitby k Ježišovi vo sviatosti.

KATH-NET/-zg-TK KBS

NAJLEPŠÍ ROZHODCA SVETA ČERPÁ POKOJ Z DÔVERY V BOHA

Za najlepšieho futbalového rozhodcu sveta zvolili tento rok praktizujúceho kresťana. Katolík Markus Merk (42), zubár z Kaiserlauternu, sa stal najlepším futbalovým rozhodcom sveta. Medzinárodná futbalová federácia usporiadala anketu medzi odborníkmi z 81 krajín a Markus Merk v nej dosiahol 126 hlasov. Svoj vnútorný pokoj čerpá Markus Merk, podľa vlastných slov, z „veľkej dôvery v Boha a zo života praktizujúceho kresťana." V Sogospatty v južnej Indii kúpil ako spoluzakladateľ nadácie Pomoc pre Indiu Kaiserlautern pozemok s rozlohou 17 000 štvorcových metrov a zriadil tu sirotinec a školu pre 170 detí. Raz, dvakrát do roka tu ošetrí deťom aj zuby. Od roku 1988 pískal ako rozhodca vo viac ako 240 zápasoch spolkovej ligy, 30 medzinárodných zápasoch a na 50 turnajoch o Európsky pohár. Minulý rok rozhodoval finále Majstrovstiev Európy vo futbale v Lisabone.

www.bbsr.de

KIPA/-zg-TK KBS

Jubilejná svätá liturgia Mons. Jána Hirku

Prešovský emeritný biskup Mons. Ján Hirka slávil dňa 17.2.2005 o 18. hod. jubilejnú svätú liturgiu v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove na 15. výročie svojej biskupskej vysviacky, spolu s terajším pre-

šovským eparchom Mons. Jánom Babjakom a kňazmi z Prešova a blízkeho okolia. Spieval Zbor sv. Romana Sladkopevca. Slávnosť bola zakončená Molebenom k blaženému biskupovi – mučeníkovi Pavlovi Petrovi Gojdičovi, OSBM.

Gréckokatolícka cirkev bola od roku 1950 v bývalom Československu zrušená a postavená mimo zákon. Jej biskupov Pavla Petra Gojdiča a Vasiľa Hopka štátna moc uväznila a odsúdila na dlhoročné tresty. Biskup Gojdič bol odsúdený na doživotie a 17.7.1960, presne v deň svojich narodenín, vo väzení zomrel. Svätý Otec Ján Pavol II. ho v Ríme dňa 4.11.2001 vyhlásil za blahoslaveného. Biskup Hopko bol z väzenia prepustený v roku 1963, ale ďalej bol internovaný v kláštore v Oseku v Čechách. Na Slovensko sa mohol vrátiť až v r. 1968, v období tzv. Dubčekovej jari, keď bola činnosť Gréckokatolíckej cirkvi znovu povolená. Vrátil sa však so značne podlomeným zdravím a zomrel na následky väznenia 2.7.1976. Svätý Otec Ján Pavol II. ho v Bratislave dňa 14.9.2003 vyhlásil za blahoslaveného.

Mons. Ján Hirka bol tiež v 50-tych rokoch väznený a po prepustení z väzenia mal zakázaný pobyt v rodnom východoslovenskom kraji. Po obnovení činnosti Gréckokatolíckej cirkvi v roku 1968 bol Svätým Otcom Pavlom VI. vymenovaný za ordinára s právami rezidenčného biskupa.

Za prešovského sídelného biskupa ho vymenoval Svätý Otec Ján Pavol II 21. decembra 1989. Biskupskú vysviacku prijal 17. februára 1990 v prešovskej športovej hale ako prvý biskup po páde totalitného režimu v Československu, za veľkej účasti kardinálov a biskupov, ale aj veľkého množstva veriacich nielen zo Slovenska, ale prakticky z celého sveta. Bol to po 40 rokoch násilnej likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi jej prvý slobodný biskup.

Andrej Rusnák

Prvopiatková púť do Litmanovej

Polročné vysvedčenie na základných a stredných školách je už neoddeliteľne späté s polročnými prázdninami. Tohto roku nám tieto prázdniny pripadli na 4. február. Tento deň bol zároveň aj prvým piatkom. My, deti a mládež z Farnosti Najsvätejšej Eucharistie vo Vranove nad Topľou, sme sa rozhodli stráviť tento deň s Pánom Ježišom a s Presvätou Bohorodičkou na púti. Náplňou tejto púte bolo vysloviť Pánovi Ježišovi a Presvätej Bohorodičke úprimnú vďaku za vypočuté modlitby, za pomoc v škole či za Božiu ochranu. Preto kroky s naším vďačným úmyslom viedli do malej, ale veľmi známej mariánskej dedinky Litmanová.

Vďačným prejavom bolo stretnutie sa pri slávení svätej liturgie na hore Zvir. Jej hlavným celebrantom bol o. protopresbyter Ľubomír Novák. Spolu s ním slúžil aj kaplán vranovskej farnosti o. Vladimír Sekera – Mikluš. Milým skrášlením tejto liturgie bol aj spev detí z detského Zboru malého Dávida pod vedením sestry Naukracie, OSBM. Deti nám zaspievali krásne mariánske piesne na oslavu Panny Márie. Táto púť bola spojená aj so sľúbenou sánkovačkou. Mladí pútnici si pri tejto činnosti aspoň trocha odpočinuli od tradičných školských povinností. Našou ďalšou zastávkou bola gréckokatolícka farnosť Jarabina. Na fare v Jarabine na nás čakal vytúžený teplý čaj a sladké šišky. Neskôr nás všetkých očarila aj krása miestneho farského chrámu. Duchovný otec Ján Pavlík, správca farnosti Jarabina, nás všetkých oboznámil s históriou chrámu. Po menšom odpočinku v Jarabine naše ďalšie kroky smerovali do Starej Ľubovne. Tam sme sa všetci stretli na prednáške v Chráme pri kláštore otcov redemptoristov.

Otec Pavol Tomko, CSsR, nás všetkých oboznámil so životmi sv. Alfonza a blaženého Metoda Dominika Trčku. Vo svojej prednáške dal do popredia čnostný a svätý život týchto otcov Cirkvi. Nasmeroval nás k tomu, aby sme čerpali silu z ich života a napodobňovali ich v našom putujúcom kresťanskom živote.

Po skončení prednášky naša púť smerovala späť domov. Táto púť sa hlboko vryla do srdc mladých, ale aj detí. Mnohí z nich sa vyjadrili takto: „Musíme si to ešte raz zopakovať."

Peter Varga

SPRÁVY Z DOMOVA

ZEMPLÍNSKE HRADIŠTE: Zemplínske Hradište je už dlhé roky multikonfesionálnou obcou. Pretínajú sa v nej súradnice gréckokatolíckej, pravoslávnej, reformovanej i rímskokatolíckej Cirkvi. Všetky však tvoria jeden kresťanský celok, a to ich navzájom spája. Aj veriaci patriaci k jednotlivým cirkvám tu nažívajú v relatívnom pokoji. So zámerom tento pokoj ešte viacej prehĺbiť, rozhodli sa tunajší duchovní otcovia zrealizovať, za pomoci najmä mládežníkov, ale i niektorých horlivejších veriacich, ekumenickú bohoslužbu. Išlo o historicky prvé podujatie svojho druhu v obci. Bohoslužba sa konala v nedeľu 23. januára 2005. Nevšedná slávnosť sa odohrávala v obecnom dome kultúry. Ten bol naplnený do posledného miesta veriacimi gréckokatolíckej, rímskokatolíckej, pravoslávnej a reformovanej Cirkvi. Všetci sa prišli duchovne občerstviť, posilniť a zjednotiť v Pánovi. Bohoslužba bola rámcovaná úvodnými a záverečnými slovami pána starostu Jozefa Šimka, ktorý ako prvý vyslovil spoločnú myšlienku: „Aby všetci jedno boli." Iba od nej sa totiž mohla celá slávnosť odvinúť. Ďalej nasledovalo čítanie apoštola, spev zjednocujúceho žalmu „Cesty pánove sú milosrdenstvo a vernosť" a čítanie štyroch evanjelií po sebe, sprostredkované štyrmi rôznymi jazykmi: slovenským, latinským, staroslovienskym a maďarským. Veľmi emotívne a duševne pôsobivo predniesol homíliu duchovný pastier reformovanej cirkvi Tibor Demeš. Nebolo možné, aby sa jeho slová, prednášané s toľkým pátosom, nedotkli srdc prítomných veriacich.
Ďalšími bodmi ekumenickej bohoslužby boli modlitba Verím v Boha a spoločné prosby realizované podobným spôsobom ako evanjeliá: duchovný otec z každej cirkvi predniesol dve prosby, tentoraz však už iba v čistej slovenčine. Asi najhlasitejšie zaznievala modlitba Otče náš sprevádzaná gitarami. Po nej nasledovalo záverečné slávnostné požehnanie veriacich a na spestrenie niekoľko duchovných piesní v podaní mládežníckeho speváckeho zboru, v ktorom mala svoje zastúpenie pravoslávna i gréckokatolícka mládež.
Prvá ekumenická bohoslužba v Zemplínskom Hradišti bola širokým kresťanským zhromaždením prijatá veľmi kladne. Ostáva už iba dúfať, že Božie Slovo, ktoré počas nej preniklo do duší veriacich, nezostane ležať len kdesi pri ceste, na skale či udusené v tŕní, ale že sa zakorení a prinesie i náležitú úrodu, úrodu jednoty. Tak, ako si to želá aj náš nebeský Otec (Martina Bodnárová).

BRATISLAVA: Koncom mesiaca január sa v Bratislave na konferencii Plnia kresťanské médiá svoju úlohu v slovenskej spoločnosti? stretlo takmer 100 pracovníkov kresťanských médií, intelektuálov, odborníkov v mediálnej oblasti, zainteresovanej verejnosti. Jedným z hlavných výsledkov konferencie bola snaha podporiť kresťanské médiá zvýšením ich príjmov z reklamy a zvýšením ich nákladu cez spoločný marketing. Časť odborníkov zúčastnených na konferencii vytvorila pracovnú skupinu, ktorej cieľom bolo nadviazanie kontaktov s vybranými periodikami,

➲➲➲

zistenie ich názorov na možnú spoluprácu a následné vypracovanie projektu spoločného predaja reklamného priestoru a spoločného marketingu.
V pracovnej skupine, ktorá projekt pripravuje, pracujú: Michal Vaško, riaditeľ Vydavateľstva Michala Vaška, Terézia Kolková, redaktorka Katolíckych novín a predsedníčka Networku Slovakia, Michal Dyttert, novinár - hovorca predsedu NR SR a člen rady Networku Slovakia, Ján Miško, zástupca šéfredaktora časopisu Aha!, Pastrik Sýkora, šéfgrafik Slovenskej televízie, Pavol Strežo, šéfredaktor časopisu Spoločenstva pri Dóme sv. Martina Nahlas, Peter Pašuth, redaktor agentúry SITA a člen rady Networku Slovakia (Terézia Kolková).

KOŠICE: Príprava mladých Slovenska na jubilejný 20. Svetový deň mládeže v nemeckom Kolíne nad Rýnom v auguste tohto roka bola hlavnou témou zasadnutia Sekcie pre mládež Rady KBS pre rodinu a mládež, ktoré sa konalo 16. februára v Košiciach pod vedením jej predsedu Mons. Milana Chautura. Na prípravnom januárovom stretnutí v Kolíne bola zaregistrovaná skupina KBS pre mladých zo Slovenska s 2 180 rezervovanými miestami. Pre katechézy bude v Kolíne pripravených 250 miest. Stále je možnosť zúčastniť sa stretnutia aj ako dobrovoľník alebo člen liturgickej skupiny. V marci by už malo byť k dispozícii CD so slovenskou verziou hymny stretnutia v Kolíne, spolu s hymnami a piesňami z niektorých predchádzajúcich svetových dní mládeže. Na zasadnutí sa ďalej hovorilo o potrebe uvádzať do praxe závery Konferencie o mládeži z novembra minulého roka, ako aj o príprave koncepcie Týždňa Cirkvi pre mládež pre tento rok, do ktorej môžu v projektovej podobe podávať svoje návrhy mladí ľudia do konca apríla a tri najlepšie projekty budú finančne ohodnotené. Ďalej Sekcia pre mládež KBS v spolupráci s mládežníckou komisiou Ekumenickej rady cirkví v SR iniciuje medzi sviatkami Nanebovstúpenie Pána a Turícami Dni modlitieb mladých za mladých. V dňoch 6. až 15. mája tohto roka budú mladí kresťania Slovenska vyzvaní k modlitbám za oživenie a prehĺbenie viery v Krista u svojich rovesníkov. Na každý deň tohto obdobia budú do farností a zborov ponúknuté modlitbovo – katecheticky spracované témy, pripravené študentmi Katolíckej univerzity, ktoré budú môcť mladí použiť pri stretnutiach malých spoločenstiev, ale aj pri bohoslužbách a osobných modlitbách. Na zasadnutí sa tiež ukázala potreba kresťansky orientovaných televíznych a rozhlasových relácií pre mladých, ako aj kvalitných časopisov metodicky podporujúcich prácu animátorov malých spoločenstiev mládeže (Ondrej Šmidriak).

PORÁČ: V piatok 18. februára 2005 pri večernej Liturgii vopred posvätených darov sa začala trojdňová pastoračná návšteva vladyku Milana Chautura vo farnosti Poráč. Bohatý program návštevy pokračoval v sobotu po zádušnej sv. liturgii lyžovačkou a sánkovačkou, na ktorej sa zúčastnili všetci kňazi Spišskonovoveského protopresbyterátu s mládežou. Okolo 140 mladých využilo

Zastavenie sa v Prešove

Počas našej cesty do Varšavy na kongres „Budujúce sa cesty Európy" sme sa zastavili na prenocovanie vďaka jeho excelencii Mons. Virgilovi Berceaovi a Mons. Jánovi Babjakovi, SJ, gréckokatolíckemu biskupovi Prešova, ktorý očakával rumunskú delegáciu priamo v gréckokatolíckej biskupskej kúrii v Prešove na Slovensku.

Zastavenie sa... taktné slová vďaky .... a zasa pokračovanie v ceste, ... tak sme si to predstavovali pri odchode z nášho rumunského mesta Oradea.

Ako sme sa však mýlili! To, čo bude v nasledujúcich riadkoch opísané, je svedectvom o hlbokých a intenzívnych duchovných momentoch prežitých spolu s prešovskými gréckokatolíkmi.

Čo sme vedeli o Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku na začiatku našej cesty? Ako všetky gréckokatolícke cirkvi východnej Európy, vedeli sme, že aj táto cirkev má jedny dvere otvorené západnej Špiritualite, že počas trvania komunizmu poznala tvrdé prenasledovanie, že bola postavená mimo zákon a všetky jej majetky boli presunuté na pravoslávnu cirkev, ktorá sa práve vtedy začala presadzovať v krajine a mala takého istého politického ducha ako komunistická vláda.

Gréckokatolícka cirkev bývalého Československa bola prenasledovaná až do vlády Dubčeka, ktorá znova povolila existenciu a slobodu tejto cirkvi v roku 1968. Neskôr štátna moc pre svoj morálny záväzok odškodnila cirkev za historickú neprávosť, ktorou bola jej likvidácia, a vrátila jej odobrané majetky. Toto všetko sme poznali. Tiež sme vedeli, že naše cirkvi prešli tou istou cestou kríža, námahy a smútku, zväčšujúc zástupy mučeníkov 20. storočia svojou vytrvalosťou a vernosťou Katolíckej cirkvi. Ale osobný kontakt so životom jednej cirkvi, s jej členmi, presahuje rozmery poznania a dotýka sa priamo srdc.

V Prešove sme našli prekvitajúcu cirkev: katedrála plná veriacich aj počas všedného dňa, opravujú sa budovy, budujú sa chrámy a monastiery (kláštory).

Ale okrem toho sme v Prešove našli vzácnych ľudí, ktorí sa odlišovali od ostatných svojím duchom, silnou morálkou, duchom poriadku a pracovitosti: Jeho excelencia Mons. Ján Babjak, SJ, súčasný eparchiálny biskup; Mons. Ján Eugen Kočiš, pražský pomocný biskup; otec vikár Vladimír Skyba a sestra Štefánia Jurčenková, ktorí na nás zapôsobili svojou duchovnou citlivosťou, všetci zaujatí hľadaním najlepších spôsobov na odvrátenie zla a pre rozvoj Cirkvi.

Srdečné prijatie a česť byť hosťami biskupov nám umožnili bezprostrednú a plnohodnotnú komunikáciu napriek jazykovým prekážkam. V tomto duchovnom zjednotení sme boli účastní na božskej liturgii, ktorú celebroval Mons. Ján Babjak v katedrále, a tiež na iných liturgických modlitbách v biskupskej kaplnke. Ešte aj dnes sme tam duchovne prítomní, keď kľačiac pri modlitbe ďakujeme Bohu za dar spoznania týchto ľudí.

Slová Mons. Jána Babjaka mali na nás nezvyčajný vplyv, zjednotili nás ako bratov v bolestiach z minulosti a zároveň v nás vzbudili novú nádej.

Pri obidvoch bočných oltároch katedrály, zasvätených hieromučeníkom Pavlovi Petrovi Gojdičovi, OSBM, (1888-1960) a Vasiľovi Hopkovi (1904-1976) nám Jeho excelencia (biskup, vladyka) s veľkou úctou rozprával o týchto dvoch nových svätých.

Telá obidvoch hieromučeníkov sú rekonštruované z vosku, oblečené do slávnostných liturgických biskupských rúch a uložené v presklených truhlách pod oltármi. Na oltároch sú ich ikony, ktoré sú ikonami 20. storočia, ktoré bolo storočím mučeníkov. Hieromučeníci sú na ikonách oblečení do polovice tela v biskupských rúchach a druhá časť tela je oblečená do väzenského úboru....

Spolucítenie s obetou našich hieromučeníkov prišlo spontánne. Počúvajúc so zaujatým srdcom slová Mons. Jána Babjaka, ktorých efektom bolo, že sme cítili prítomnosť hieromučeníkov priamo medzi nami, sme sa cítili zjednotení ako bratia v tej istej viere a v rovnakých bolestiach. Biskupove slová nás však naplnili aj nádejou, ktorú nám odovzdal ako liek.

Zistili sme, že biskup Dr. Vasiľ Hopko je jedna z veľkých osobností Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Jeho životopis zahŕňa v sebe život jedného apoštola-mučeníka. Po smrti otca si ho strýko kňaz zobral do výchovy. Volaný Božím hlasom sa prihlásil na bohoslovecká fakultu, získal doktorát v Bratislave a bol vysvätený za kňaza. Prvé roky kňazstva prežil v pražskej farnosti, ktorej sa venoval celou svojou dušou, pretože miloval vieru, kňazstvo a božskú liturgiu, ktorú si obzvlášť vážil. Mal rád mladých, ale aj starých, študentov a siroty, lebo všetci tvorili jeho veľkú rodinu.

Založil „Spoločenstvo gréckokatolíckych študentov" a „Úniu gréckokatolíckej mládeže". Poznal len dve veci: Ora et labora. K sebe bol veľmi prísny, svojim veriacim zvykol hovoriť: „Berte život vážne, pretože nikomu nie je dovolené žiť len tak zo žartu."

Publikoval v rôznych katolíckych časopisoch články o viere a napísal knihu „Gréckokatolícka cirkev". V Bohosloveckom seminári v Prešove prednášal pastorálnu teológiu a morálku.

Pápež Pius XII ho menoval prešovským pomocným biskupom v januári 1947 a v máji

toho istého roku bol vysvätený za biskupa v prešovskej katedrále biskupom Pavlom Gojdičom. Svoje pôsobenie začal vo veľmi bolestivom období pre Gréckokatolícku cirkev. Aj keď bol na Slovensku, kráčal po ceste na Kalváriu.

Pred prenasledovaním však ešte v katedrále a v iných chrámoch pripravoval veriacich na časy, ktoré sa práve začínali, povzbudzoval ich, aby nezradili Gréckokatolícku cirkev a aby ostali verní Katolíckej cirkvi.

Po uväznení prešiel mnohými väznicami, veľmi veľa trpel a bol odsúdený na 15 rokov väzenia „pre vlastizradu" a „špionáž v prospech Vatikánu". Aj keď podmienky vo väzeniach boli namierené na likvidáciu osôb, on to prežil. Poníženia a stála bolesť ho nezničili.

Počas Pražskej jari bola znova obnovená Gréckokatolícka cirkev a biskup Vasiľ Hopko, nazývaný veriacimi „náš zlatý človek", sa napriek svojmu veku a slabému zdraviu aktívne podieľal na znovuzrodení Gréckokatolíckej cirkvi.

Božskú liturgiu slúžil až do posledného dňa svojho života. V roku 1986 Kongregácia pre kauzy svätých začala proces beatifikácie tohto hieromučeníka.

Hovorí sa, že Boh píše rovno ponad krivé sínusoidy (krivé úmysly) ľudí. Ponad všetky krivé úmysly tých, ktorí sa bezúspešne snažili prevrátiť a prepísať históriu a osud Katolíckej cirkvi byzantského obradu východnej Európy, Boh napísal priamou čiarou históriu svojej cirkvi. Táto cirkev musela často čeliť s veľkou odvahou výzvam sveta, pila spolu s Ježišom čašu bolesti, spojila svoje utrpenia s Kristovou obetou na kríži. Dnes je táto cirkev ako Najsvätejšia Eucharistia, chlieb a víno, ktoré premieňajú a posväcujú životy ľudí a neprestajne sa darúvajú, dávajúc svetlo z Božieho a zo svojho vlastného svetla.

V Prešove sme intenzívne prežili všetky tieto zážitky a boli sme naplnení radosťou a solidaritou s tými, ktorí majú takú istú vieru. Aj teraz, tak ako predtým, pociťujeme silnú túžbu byť znova spolu, aby sa naše cesty znova stretli. Aby naše zastavenie sa v Prešove bolo začiatkom vzťahu vo viere, láske a spolupráci.

Otilia Bălaş

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE SV. ALŽBETY, N.O. BRATISLAVA

FAKULTA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE BL. P. P. GOJDIČA

Kmeťovo stromoradie č. 1, 080 01 Prešov
tel./fax: 051/ 758 16 63 www.fzaspppgpo.sk

INFORMÁCIE O MOŽNOSTI ŠTÚDIA V AKADEMICKOM ROKU 2005/2006

Termín podania prihlášky do:	31.3.2005
Termín konania prijímacích skúšok:	jún – júl
Poplatok za prijímacie skúšky:	980,- Sk
Výška školného za semester:	6 990,- Sk

Poštová poukážka typu U
Kód banky: 1100 Číslo účtu: 2626748634
Adresa: Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o., Palackého č.1, 811 02 Bratislava

Akreditované študijné odbory	Forma štúdia	Druh štúdia	Dĺžka štúdia
Sociálna práca	Externá	Bc. / Mgr. / PhD.	3 / 2 / 3-5
Ošetrovateľstvo	Externá	Bc. / Mgr. / PhD.	3 / 2 / 3-5
Laboratórne vyšetrovacie metódy	Externá	Bc. / Mgr.	3 / 2
Verejné zdravotníctvo	Externá	Bc. / Mgr. / PhD.	3 / 2 / 3-5
Fyzioterapia	Externá	Bc.	3
Rádiologická technika	Externá	Bc.	3

Podmienky:
- úspešné absolvovanie stredoškolského štúdia ukončené maturitnou skúškou,
- potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti na vysokoškolské štúdium (druhá strana prihlášky na VŠ),
- ústrižok o zaplatení administratívneho poplatku za prijímaciu skúšku (980,- Sk) pripnutý na 3. strane prihlášky,
- k prihláške je potrebné priložiť: životopis, overenú kópiu maturitného vysvedčenia,
- potvrdenie o praxi

pri odbore Sociálna práca	1 rok praxe v odbore
pri odbore Ošetrovateľstvo	3 roky praxe v odbore
pri odbore Laboratórne vyšetrovacie metódy	2 roky praxe v odbore
pri odbore Fyzioterapia	3 roky praxe v odbore
pri odbore Rádiologická technika	3 roky praxe v odbore

SPRÁVY Z DOMOVA

a doslova vychutnalo krásy Božej prírody v atmosfére pravej kresťanskej radosti zo vzájomného stretnutia a primeraného športovania. Vyvrcholením pobytu vladyku Milana na Poráči bola nedeľná archijerejská sv. liturgia v miestnom Chráme sv. Demetra. Spolu s vladykom celebroval o. Jaroslav Štefanko, protopresbyter, a spevom ju sprevádzal Zbor sv. Dimitriosa z Poráča pod vedením o. Milana Gábora. V kázni vladyka Milan poukázal na málo prežívanú vieru a zahmlený pojem Boha ako na najväčší náboženský problém dneška. Hľadanie Boha aj u „veriacich" je z tohto aspektu vždy aktuálne.

Popoludní sa vladyka Milan zúčastnil večierne s poklonami a po večierni odpovedal na zvedavé otázky miestnych veriacich a mládeže. Večerná sánkovačka a chlapský hokej v zamrznutej poráčskej doline dali bodku za výnimočným podujatím, ktoré prinieslo zotavenie tela i duše pre všetkých zúčastnených (Michal Hospodár/GKAE).

LÚČKY-POTOKY: Dôležitosť práce s mládežou si uvedomuje aj Gréckokatolícka cirkev na Slovensku. Preto komisia pre mládež Prešovskej eparchie už niekoľko rokov pripravuje animátorskú školu. V súčasnosti sa v Prešovskej eparchii stretávajú dve skupiny animátorskej školy. V jednej je 20 a v druhej 25 budúcich animátorov. Formácia trvá dva roky, počas ktorých je desať víkendových stretnutí. Na konci dvojročnej prípravy je týždenné stretnutie zakončené skúškami. Každý rok tejto formácie sa budúci animátori zúčastňujú duchovných cvičení.

Ostatné dva víkendy sa uskutočnila druhá a tretia „animaškola" v Lúčke – Potokoch pri Lipanoch. V sobotu 12. januára mladých animátorov navštívil aj prešovský eparcha vladyka Ján Babjak, SJ. Mladí sa zaoberali témou Vedenie malých spoločenstiev, a tak sa v tomto duchu niesol aj ich dialóg s otcom biskupom. V sobotu 19. februára medzi nich zavítal protosynkel Prešovskej eparchie o. Vladimír Skyba, ktorý s nimi hovoril na tému Spoločenstvo.

Činnosť animátorov sa prejavuje nielen vo farnostiach, ale aj na úrovni eparchie, napríklad pri každoročných stretnutiach gréckokatolíckej mládeže počas letných prázdnin, ktoré spoločne organizuje Prešovská eparchia a Košický apoštolský exarchát. Tohto roku v lete bude už 14. ročník tohto stretnutia, ktoré prebieha v niekoľkých turnusoch podľa vekových kategórií. Tieto stretnutia sú už silným fenoménom práce s mládežou v Gréckokatolíckej cirkvi. K efektívnosti tejto práce pozitívne prispieva cieľavedomá príprava animátorov. Každoročne si noví animátori preberajú certifikáty od otca biskupa na stretnutí mládeže s vladykom na Kvetnú nedeľu. Doteraz si v Prešovskej eparchii takýto certifikát prevzalo viac ako 30 animátorov, ktorí pomáhajú kňazom v pastoračnej a evanjelizačnej práci s deťmi a mládežou. Keď si uvedomíme, koľko negatívnych skutočností v súčasnosti ovplyvňuje život detí a mládeže, je potrebné vnímať pastoráciu mladých ako veľmi pozitívny vklad Cirkvi do života spoločnosti (Ľubomír Petrík/ISPB).

Snímka: M. Valenčík

Súťaž alebo šou?

Pri každej súťaži sú tí, ktorí postupujú a aj tí, ktorým šťastie prialo menej. Janka Ferenčíková a Júlia Smolková zažili oboje. Prv na základe rozhodnutia poroty postúpili do prvej 50-tky a neskôr ich hlasovanie divákov STV „odsúdilo" na nepostupujúce miesta.

Čo vás zlákalo prihlásiť sa do súťaže Superstar?

Janka: Myslela som si, že by to mohla byť moja šanca venovať sa spevu profesionálne.

Júlia: Absolútne nič. Ja som tam vôbec nechcela ísť. Už druhý rok učím vo Zvolene na umeleckej škole pop spev a moja šéfka sa mi vyhrážala, že ak tam nepôjdem, tak ma prepustí. Samozrejme, že by to neurobila, len nevedela, ako ma k tomu prinútiť. Nie som zástancom reality šou, tak asi kvôli tomu. Nepáči sa mi, keď si človek buduje kariéru výstupom po chrbtoch iných. Aj keď, bohužiaľ, v tejto dobe to nie je nič nezvyčajné.

Ide skôr o súťaž alebo šou?

Janka: Je to šou, kde ide hlavne o to, kto vie ako zaujať, až potom ide o spev.

Júlia: Samozrejme, že ide o šou. Myslím si, že aj nezainteresovaný človek je toho istého názoru. Veď si len porovnajte finálovú desiatku... Človek môže vedieť neskutočne dobre spievať, ale keď nespraví patričnú zábavu, nezaujme ľudí.

Ako ste vnímali prostredie, v ktorom sa odohrával výber do prvej 50-tky?

Janka: Bol to stres, zhon, minimum spánku, ale keďže mám veľa energie, mala som tú rýchlosť rada.

Júlia: Ja som sa tam cítila veľmi príjemne. Celý štáb, porota, ale aj ľudia okolo boli výborní, teda aspoň ku mne. Samozrejme, nečudujem sa ľuďom, ktorí vypadli a nadávali na porotu. Je to ošiaľ chvíľkovej slabosti. Ale lepšie je vypadnúť čím skôr, lebo potom je to sklamanie troška menšie. Hlavne vtedy, keď si uvedomíte, že postúpia aj takí, ktorí o spievaní nepočuli ani z rýchlika. Ale ide o pobavenie ľudí, a to táto súťaž spĺňa.

Zmenilo sa niečo v atmosfére Superstar, keď už bola „na svete" prvá 50-tka?

Janka: Ani nie, možno sa len niektorí ľudia stali trochu známejšími.

Júlia: Myslím si, že nie. Ja som tam spoznala veľa perfektných ľudí, za čo som vďačná. Na všetko zlé sa zabudne a v pamäti ostanú len príjemné pocity.

A čo vaše životy, zmenili sa?

Janka: Ľudia ma sem-tam zastavia na ulici – vie to na jednej strane povzbudiť, no na druhej nie je ich reakcia vždy pozitívna. Je aj veľa závistlivých ľudí, ktorí radšej poškodia, ako povzbudia.

Júlia: Nezmenil sa, ale prevrátil o 180 stupňov. Krátko po odvysielaní konkurzov v TV som zažila davovú psychózu. Myslela som si, že časom to prejde, ale nie je to tak. A keďže som v kontakte s ostatnými Prešovčanmi zo Superstar, je to o to zaujímavejšie, keď sa spolu niekde objavíme. V škole to berú v pohode, do školy, kde učím, sa mi prihlásilo raz toľko žiakov. V Prešove otváram umeleckú školu, známosti a popularita mi v tom veľmi pomôžu, teda aspoň dúfam.

Čo všetko ste opustili a čoho ste sa museli vzdať, keď ste sa prihlásili?

Janka: Mala som trošku menej času, ale ja mám vždy veľa aktivity, takže to pre mňa bolo normálne.

Júlia: Ja som si veci zariadila tak, že som sa nemusela vzdať ničoho.

A čo vám, naopak, táto súťaž dala?

Janka: Veľa pozitívnych aj negatívnych skúseností.

Júlia: Veľké, veľké skúsenosti. Nové kontakty a kopu príležitostí, o ktorých zatiaľ nechcem hovoriť.

Čo sa vám na nej páčilo a z čoho ste boli rozčarované?

Janka: Nepáčilo sa mi, že to celé nemohla hodnotiť porota, bolo by to objektívnejšie.

Júlia: Najviac sa mi páčili ľudia. Ich zohratosť a súdržnosť. Celý štáb bol super. Plakali s nami, smiali sa...

Ako hodnotíte s odstupom času svoje rozhodnutie prihlásiť sa do súťaže?

Janka: Som rada, že som to skúsila, nemám čo ľutovať.

Júlia: Boli časy, ale sa minuli. Kvôli reality šou sa môj postoj nezmenil. Neuvažujem o tom, žeby som to skúsila ešte raz. Táto súťaž mi dala v prvom rade veľa skúseností, a preto neľutujem, že som do toho šla. Ale keď sledujem, ako to tak beží ďalej, som aj rada, že tam nie som. Je to obrovský psychický tlak a bojím sa, aby to poniektorí zvládli. Tak, ako všetky reality šou, aj táto zobrazuje nielen krásne a zábavné chvíle, ale miestami vytvára nechutné, ale, bohužiaľ, aj pravdivé poznatky o dnešných mladých ľuďoch. Nech mi nik nevraví, že kariéra sa nedá vybudovať čistou cestou!

Život ide ďalej. Vrátili ste sa k pôvodnému životu alebo ste sa nenávratne zmenili?

Janka: Nezmenil sa. Vždy mám kopu speváckych aktivít a verím, že môj deň D raz príde. Boh vie, čo je pre mňa najlepšie a viem, že Superstar pre mňa nie je tá správna cesta.

Júlia: Ja som stále pri zemi. Chodím do školy, učím v škole a popri tom si otváram vlastnú školu. V lete organizujeme detské stanové kresťanské tábory a toho by som sa nerada vzdala. Pracujem na nejakých veciach, ale zatiaľ o tom nechcem rozprávať. Veď uvidíme, čo mi ešte život pripraví...

Rozhovor pripravil:
Juraj Gradoš

Janka Ferenčíková má 18 rokov. Pochádza zo Sečoviec. Študuje sociálno – výchovnú prácu v Trebišove. Je členkou jazzovej kapely Crossband. V budúcnosti chce študovať na Jazzovom konzervatóriu v Prahe. Venuje sa spevu, maľovaniu, básnickej tvorbe, rada tancuje. Svoj štýl si rada dotvára rôznymi doplnkami, ktoré si ručne vyrába (náušnice, textil).

Júlia Smolková má 23 rokov. Je rodená Prešovčanka. Vyštudovala gymnázium v Prešove, operný spev v Banskej Bystrici a momentálne študuje neoperný spev diaľkovou formou v Topoľčanoch. Má mladšiu sestru.

Zmysel pôstu

Sviatku Veľkej noci (Paschy) predchádza 40-dňový pôst, ktorý je časom pokánia, upretím pozornosti na Boha a časom, keď sa viac zamýšľame nad tajomstvami najväčšieho kresťanského sviatku. Ale nemôžeme prehliadnuť ten smutný fakt, že pôst v dnešnej dobe čoraz viac stráca svoj pravý zmysel a spôsobuje nám čoraz viac ťažkostí. Všetko prežívame akosi „nútene".

Ozývajú sa otázky typu: Oplatí sa mi dodržať pôst? Aký mám z neho osoh? Prečo sa mám niečoho zriecť? Dnešný človek sa vyhovára, že nemá čas na to, aby nejakému sviatku predchádzalo 40 dní a aby sa počas tejto doby sústredil iba naň. A čo sa týka zriekania sa, veď človek si denno-denne si odopiera veľa vecí, tak prečo aj teraz? Teda, má to nejaký zmysel?

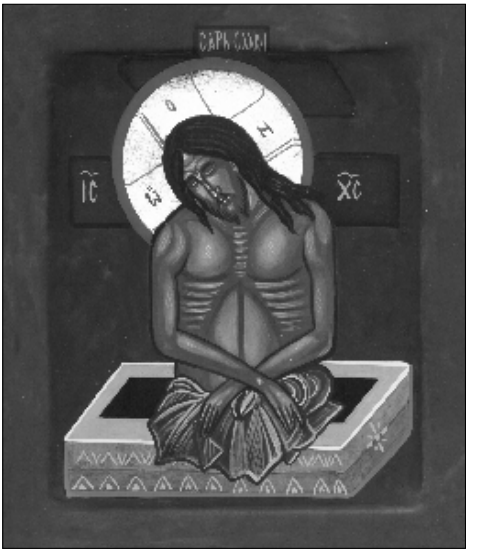

Aj keď v inom zmysle a v inej historickej situácii, predsa sa objavila otázka: „Aký zmysel má vlastne pôst?" už za čias proroka Izaiáša. Je to otázka sklamaných ľudí, ktorí začali pochybovať o svojej viere. Po babylonskom zajatí sa síce mohli vrátiť do Izraela, do svojej vlasti, ale čakalo ich tam veľa ťažkostí, prekážok a sklamaní. Právom sa pýtajú, aký to má zmysel, prečo sa trápime, keď Boh nás aj tak „nepočuje a nevidí"? Boh túto otázku akceptuje, počuje ponosovanie a sťažovanie a odpovedá nám. Ba dokonca nám dáva za pravdu. Tak je! To, ako sa vy postíte, nemá žiadny zmysel. Veď si myslíte, že keď si sypete popol na hlavu, obliekate sa do vriec a jeden deň v týždni sa nenasýtite, všetko je v poriadku? A pritom svojich robotníkov takisto utláčate a vy sa oddávate vlastným chúťkam! Ja, váš Boh, mám vás za to odmeniť? Myslíte si, že keď sa nenasýtení dobíjate pravdy pásťou a s popolom na hlave si nevšímate trpiaceho blížneho, všetko je v poriadku? Postíte sa, ale ste plní nenávisti, pýchy, ľahostajnosti. A tu vám Boh odpovedá na vašu otázku: Máte pravdu, takto pôst nemá žiadny zmysel. Skutočné pokánie je také, keď sa o svoj chlieb podelíš s blížnym, ošatíš chudobného, nezatvoríš si srdce pred nešťastím blížneho a pomôžeš mu v núdzi, nebudeš myslieť len na seba, ale uvidíš Krista v druhom človekovi a neobrátiš sa mu chrbtom. To všetko v sebe zahŕňa skutočný zmysel pôstu: dokážem sa zriecť seba samého pre toho druhého (porov. Iz 58, 6-12). Zrieknem sa svojho egoizmu, ctižiadosti, pýchy. Keď to všetko v sebe „pochováme", keď vyprázdnime seba samého, budeme kráčať po ceste, ktorou je Ježiš Kristus. Veď on bol ten, ktorý obetoval seba samého.

Ježiš sa na udalosť, ktorá zmenila ľudské dejiny, nepripravoval 40 dní, ale 33 rokov. Dal nám tým možnosť nového začiatku. Boží Syn „premárnil" 33 rokov svojej ľudskej prirodzenosti, aby nás vyslobodil a spasil. A nám sa umožnilo, aby sme sa rok čo rok mohli stať Božími spoločníkmi a odpovedať „áno" na Ježišovu obetu.

Toto je ozajstné pokánie a my budeme ako tečúci prameň, prameň skutočnej lásky, ktorá sa spojí s láskou nášho Pána Ježiša. Lebo my žijeme preto, lebo Ježiš zomrel za nás. Z toho žije celý svet. Tento pôst dáva nádej celému svetu. Varí je to už nepotrebné? Naopak, v dnešnej dobe, kde je plno násilia a tragédií, je to zvlášť potrebné. Často sme príčinou prírodných katastrof práve my ľudia. Chceme vyťažiť zo zeme čo najviac, chceme mať všetko. Je všeobecne známe, že prežívame energetickú krízu, zároveň však aj životnú krízu. Tak ozaj nepotrebujeme pokánie? Jedno je isté: pôst už nie je v móde, nie je moderný. Ale móda je premenlivá, no Božie prisľúbenia sú stále: „Budeš ako polievaná záhrada a ako prameň vôd, ktorého vody nesklamú" (Iz 58, 11b).

Diana Kočišová

UČENIE 12 APOŠTOLOV

5. Spomeň si, Pane, na svoju Cirkev, ochráň ju pred každým zlom a zdokonaľ ju vo svojej láske, a tú, ktorú si sám posvätil, zhromaždi od štyroch vetrov do svojho kráľovstva, ktoré si jej pripravil.

Lebo tvoja je moc a sláva naveky.

6. Nech vstúpi milosť a tento svet nech sa pominie.

Hosanna Bohu Dávidovmu.

Ak je niekto svätý, nech vstúpi.

Ak však niekto nie je, nech koná pokánie a obráti sa.

Maranatha. Amen."

7. Prorokov však nechajte vzdávať vďaky, ako dlho chcú.

11.

1. Kto príde a bude vás učiť všetko, o čom sa doteraz hovorilo, toho prijmite.

2. Keď sa však ten, kto učí, odvráti od takejto náuky a bude učiť iné učenie, takého nepočúvajte, lebo je to učenie na záhubu. Ale učiteľa na rozvoj spravodlivosti a poznania Pána, toho prijmite ako samého Pána.

3. V prípade apoštolov a prorokov konajte podľa učenia evanjelia takto:

4. Každého apoštola, ktorý k vám prichádza, prijmite ako Pána.

5. Nemá však zotrvať viac, ako jeden deň, iba keď je to potrebné, môže zostať aj ďalší deň. Ak však zostane tri dni, je to falošný prorok.

6. Keď apoštol odchádza, nech si neberie nič, iba chlieb, čo mu vydrží na jedno prenocovanie. Keď však bude pýtať peniaze, je to falošný prorok.

7. A žiadneho proroka, ktorý hovorí v Duchu, neskúšajte ani neposudzujte, lebo všetky hriechy je možné odpustiť, ale tento odpustený nebude.

8. Nie každý, kto hovorí v Duchu, je však prorok, iba ten, kto vedie Pánov spôsob života. Podľa tohto spôsobu života rozoznáte falošného proroka od pravého.

9. A žiaden prorok, ktorý v Duchu prikáže pripraviť jedlo, nebude z neho jesť; ak áno, je to falošný prorok.

10. Ak prorok, vyučujúci pravde, nekoná podľa toho, čo učí, je to falošný prorok.

11. Nesúďte žiadneho preskúšaného skutočného proroka, ktorý si počína v súlade s pozemským tajomstvom Cirkvi, ale neučí tak, ako treba konať. Taký má súd u Boha. Tak isto konali aj starí proroci.

12. Kto však v Duchu povie: „Daj mi peniaze!" alebo niečo podobné, toho nepočúvajte. Ak však povie: „Treba to dať ostatným núdznym", nech ho nik nesúdi.

12.

1. Každý, kto prichádza v mene Pánovom, má byť prijatý. Potom ho však preskúšajte a získajte si o ňom vedomosť, tak poznáte, čo je napravo a čo je naľavo.

2. Ak prichádzajúci iba prechádza, pomôžte mu, ako sa dá. Nech však u vás nezostáva; iba na dva, ak je to nutné, na tri dni.

Uverejňované na pokračovanie.
Róbert Horka

ANKETA

O čo ide podľa vás v súťaži Slovensko hľadá Superstar?

Katarína, študentka
Myslím si, že zo strany účinkujúcich ide o čistý úmysel, ale zo strany organizátorov o peniaze. Každý súťažiaci by mal ostať sám sebou, lenže tým, že podpísal zmluvu, televízia ho obmedzuje a mieša sa mu do života. Čo sa týka poroty, snaží sa to hodnotiť objektívne, no trocha si dať pozor na jazyk by nezaškodilo.

Katka, študentka
V Superstar, podľa mňa, už nejde o spravodlivosť. Mnohí ľudia hlasujú možno aj podľa toho, ako sú im jednotliví súťažiaci sympatickí. Malo by sa to brať hlavne podľa toho, kto ako spieva a aký má talent.

Peter, vysokoškolák
Podľa mňa, keď začínali robiť túto súťaž, asi niekde v Amerike, bolo prvotným zámerom nájsť speváka. Ale tým, že sa rozpútala mediálna kampaň, chcú tvorcovia nahrávať televízii, časopisom, novinám, aby mali o čom písať – najmä bulvár. Myslím si, že hlavným cieľom tvorcu súťaže bolo nájsť dobrého speváka a rozšíriť spevácku konkurenciu.

Michal, vysokoškolský pedagóg
Osobne považujem túto reláciu za rozumnú a je dobré, že sa urobila. Netreba ju negovať, treba ju proste prijať. Nazdávam sa, že v určitých okamihoch sa v televízii plytvá časom, niekedy sa stále opakujú alebo sa čaká 10-15 minút, čiže nemá to spád. A toto nehodnotím ako naj...

Danuše, vedúca predajne
Hľadajú sa tým mladé talenty, čo je dobré. Len, aby vyhral ozaj ten, ktorý na to má. Podľa mňa sú už vo finále tí, ktorí by tam správne nemali byť. Najviac má zlosť to, že účinkujúci nespievajú slovenské pesničky. Keď hľadá Slovensko Superstar, tak by mali interpretovať slovenské pesničky. Je ich veľa a sú nádherné. To je môj názor.

Viera
Ide predovšetkým o biznis a slávu. Je dobré, že taká relácia je. Aspoň sa nájdu skryté talenty, ktoré môžu niečo dokázať v živote. Podľa mňa zaujali tí, ktorí spievali slovenské pesničky.

Peter Laca, Marek Valenčík

Môžu médiá vyrobiť hviezdu?

www.superstar.stv.sk

Viete, prečo sa úspešní ľudia v rôznych oblastiach života titulujú práve hviezdami? Veď skutočných hviezd na oblohe je nespočítateľné množstvo. Podľa astronómie je pre hviezdy charakteristické obmedzené množstvo ich vlastnej energie, a preto svietia len dočasu. Z toho logicky vyplýva, že skôr či neskôr hrozí každej hviezde vo vesmíre zánik. Ale čo už. Hviezdy sú vysoko nad nami a ľudské hviezdy na zemi chcú byť tiež vysoko nad priemerom každodennej všednosti. Azda aj preto sú niektorí športovci alebo umelci nazývaní hviezdami.

Veľkú časť slovenskej populácie zasiahla prívalová vlna hviezdnej megašou s názvom Slovensko hľadá Superstar. Ide o spevácku súťaž s akcentom na výber toho najlepšieho, čo na slovenskom, ešte neprebádanom speváckom „nebi" nájdeme. Samotná súťaž sprevádzaná obrovskou mediálnou reklamou sa začala 29. októbra 2004. Do prvých kôl sa prihlásilo spolu 3 700 mladých ľudí s rôznymi ambíciami, najmä tými postupovými. Súťažné sito bolo neúprosné a od jedného kola k ďalšiemu ostávala v hre stále menšia skupina mladých speváckych talentov. Nakoniec ostali desiati finalisti plus jeden, no a ďalšie pokračovanie tejto veľkolepej šou už poznáte sami. Uprostred apríla bude finále, a potom...

www.superstar.stv.sk

Nemám nič proti mladým ľuďom, ktorí súťažia v takom ušľachtilom umení, ako je sólový spev. Chvályhodné je aj to, že súťaž s takým širokým záberom je príležitosťou objaviť nové spevácke talenty a správne ich zužitkovať. K tomu nás vyzýva aj Ježiš Kristus v podobenstve o talentoch (porov. Mt 25, 14-30), v ktorom nabáda k spolupráci s Božími darmi každého človeka. Nakoniec, aj bežný divák pri televíznej obrazovke potrebuje ukojiť svoj hlad po kráse, zábave a uvoľnení, čo spomenutá šou do určitej miery ponúka. Uvedené tri pozitíva by sa mohli vnímať ako všeobecné odobrenie či morálny súhlas k danému projektu STV, ktorý, navyše, drží počas svojej existencie prím v diváckej sledovanosti. Ale pozor! Otvorme oči a buďme bdelí! Len tak zbadáme v tejto veľkolepej hre hneď niekoľko háčikov. To, čo ukázal program Superstar, nie je o hodnotách, ale prioritne o peniazoch a sláve, typických bôžikoch dneška, neustále podsúvaných do podvedomia mladých ako zdroje ľudského šťastia a plnosti života. Kto mal aspoň trocha príležitosť nazrieť do

zákulisia, zisťuje, že celá šou je predovšetkým obrovská komerčná záležitosť. Dôkazy? Vrcholný manažment Slovenskej televízie neskrýva potešenie z toho, že vďaka rastúcej sledovanosti piatkovej Superstar sa nezanedbateľne zvýšil percentuálny podiel STV na domácom mediálnom trhu. Prevádzkovatelia

www.superstar.stv.sk

mobilných operátorov vďaka obrovskému záujmu divákov o SMS hlasovanie tiež neodídu z tejto hry naprázdno. Producenti v šoubiznise si zasa okukajú vhodné typy na svoju činnosť, aby ich mohli dobre umiestniť tam, kde budú onedlho vyrábať pre svojich zamestnávateľov slušné zisky. To je jedna strana veľkej mince Superstar, nad ktorou možno mávnete rukou a nezaujate prisvedčíte: nás sa to netýka. My sa chceme na programe len pobaviť.

Na druhej strane mince vnímame samotných úspešných aktérov speváckej súťaže, teda budúce hviezdy a nás, konzumentov daného televízneho programu. Pokúsme sa, najmä mladší čitatelia, spolu odhaliť, aké nástražné míny číhajú na tejto strane celého projektu súťaže pre obe skupiny. Verejnosti je známe, že vek finalistov sa začína v spodnej hranici šestnásť rokov a v priemere sa pohybuje okolo dvadsiatky. Menej známa je už skutočnosť, že všetci, ktorí postúpili do finále Superstar, museli podpísať súhlas na prednostné právo (kohosi) pri ich ďalšom angažmán vo svete divokého šoubiznisu. Prakticky to znamená, že celkový víťaz súťaže sa zriekne svojho doterajšieho spôsobu života, vybudovaných vzťahov, vlastnej cesty v hudobnej skupine atď. a nutne podriadi svoju budúcnosť novým „vlastníkom". V obmedzenom zmysle to platí aj o ďalších spevákoch, ktorých hlasovanie vyzdvihne na úspešné miesta v súťaži. Neviem, ako vy, ale ja sa priznám, že pri spomenutých podmienkach a naznačenej celkovej vízii do budúcnosti sa o tých najlepších skôr bojím, ako by som im aj v dobrom závidel.

Pre bežného diváka sediaceho spokojne doma v kresle je sledovanie programu Superstar určitým typom gradujúceho dobrodružstva s pomaly sa blížiacim konečným rozuzlením. Dotiaľ v poriadku. Horšie je na tom, podľa mediálnych odborníkov, nezrelý detský alebo mladistvý divák, ktorý ešte nemá hodnoty života poukladané v správnom rebríčku. Nezvládnutý ošiaľ zo Superstar môže tieto hodnoty ešte viac rozvrátiť a narobiť zbytočné škody na duši. Prílišné vnútorné upnutie sa na svoju vyvolenú hviezdu odvádza deti i mládež od sústredenosti pri plnení bežných životných úloh. Na ilustráciu, ako hlboko zasahuje svet televízie do života, len jeden výrok, nájdený na internete 15. februára: „Keby som v piatok nebola pri telke alebo v hale NTC (tenisového centra), asi by som to neprežila", vyznáva sa verejne mladá diváčka. Isteže, nemožno toto vyznanie zovšeobecňovať. A, na druhej strane, niektorí finalisti môžu byť pre svojich rovesníkov vzorom v umeleckom snažení a vytvorení spoločenstva vzájomnej prajnosti.

Aká je odpoveď na otázku vyslovenú v názve tohto príspevku? Jasná. Nie, médiá nemôžu vyrobiť žiadnu pravú veľkosť ľudskej

www.superstar.stv.sk

osobnosti. Lebo každý človek, tým, že je stvorený na Boží obraz a vykúpený, už je cenným natoľko, že vonkajšia mediálna popularita a sláva mu nič nepridávajú na jeho pravej hodnote. Teda nie od ľudí, ale od nášho každodenného života v súlade s Bohom závisí, či sa deň čo deň zmysluplne pripravujeme stať sa živými hviezdičkami-stálicami toho skutočného neba, v ktorom nás čaká plnosť Božej lásky. Väčšia a krajšia hviezda, ako je Boh, nejestvuje.

Michal Hospodár

Moje stretnutie s Bohom

Rada by som sa podelila o zážitky, keď som sa stretla s Bohom. Pred 10 rokmi k nám prišli katechisti z neokatechumenátu, aby nám odovzdali Božie slovo a svetlo, ktoré je pre nás veľmi potrebné. V tom čase, keď nám dávali katechézy, bola som po ťažkej chorobe – infarkt a k tomu sa pridružila ďalšia choroba.

Absolvovala som 25 ožiarov. Zomrel mi manžel. Môžem povedať, že môj život bol asi štyri roky mŕtvy. Keď prebiehali katechézy, chodila som na ne. V tom čase som bola veľmi slabá, ale tie katechézy ma veľmi oslovili. Zabúdala som pri nich na svoju chorobu. Predtým som nemala tú možnosť počuť tak podané Božie slovo, aby som mu porozumela. V tom čase som nevedela, že je to začiatok nejakej cesty, na ktorej budem raz pokračovať. Je tomu už 10 rokov, čo po nej kráčam. Mám už 71 rokov a som vďačná za tú cestu. Ukázala mi svetlo, kde môžem spoznávať Božiu prozreteľnosť, ako nás Boh dokáže milovať, keď mu odovzdáme svoje srdce a celú svoju bytosť. Keď som bola osvietená Božím svetlom, veľmi som túžila ho viac spoznať.

Chodila som aj do Prešova na Evanjelizačné stretnutia, kde ma ožiarilo ďalšie svetlo. Dostala som dar Svätého Ducha – dar jazykov. Je to úžasné, keď ste napojení na Boha ako na infúziu, ktorá dáva život. Za to môžem ďakovať len spoločenstvu, tam bolo moje prvé stretnutie s Bohom. Som šťastná, že som sa mohla druhýkrát narodiť. Ďakujem Bohu za ten veľký dar, za to, že moja jeseň života je taká úžasná, keď sa môžem pripraviť na večný život.

Mám radosť, že môžem chodiť do spoločenstva, kde sa stretávam s Božím slovom a Eucharistiou, kde môžem zbierať drahocenné kamienky, ktoré by som inde nepoznala. Doma mám dom, o ktorom môžem povedať, že je domom modlitby. Každý deň poobede o 15 hodine sa modlíme ruženec milosrdenstva a vo štvrtok večer krížovú cestu. K tomu si prečítame stať z Božieho slova, nad ktorým sa trochu zamyslíme. A táto vďaka patrí Bohu a katechistom, že nám umožnili stretnúť sa s Božím slovom, ktoré ma oslobodilo od svetských žiadostí, akými sú napríklad svetské romány, televízia a túžba po majetkoch. Je to veľký Boží dar. Odporúčam každému, keby mal tú možnosť nastúpiť na túto cestu, aby neváhal. Je to cesta, ktorá vás približuje bližšie k nášmu Nebeskému Otcovi, ktorý na nás čaká vo svojom kráľovstve. A nedá mi, aby som sa nepoďakovala Svätému Duchu, ktorý ma viedol, lebo bez neho by som to nikdy nezvládla. Môj život predtým bol svetský, vôbec som sa nezaoberala Božím slovom. A tu môžem povedať, že u Boha nie je nič nemožné.

Anna Brudňáková, Svidník

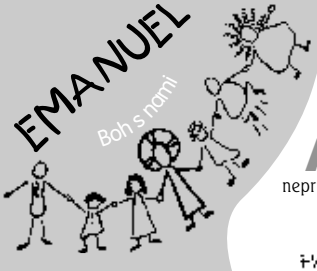

Miluj blížneho svojho

Problém: Prečo je ťažké milovať nielen priateľov, ale aj nepriateľov?

„Aké je srdce milujúceho blížneho? Je to srdce horiace láskou k celému stvoreniu. K ľuďom, zvieratám i k démonom. Jednoducho, k všetkému stvorenému. Preto sa taký človek neprestáva modliť. Dokonca aní za svojích nepriateľov a tých, čo mu ublížujú“ /sv. Izák Sýrsky/

Úsmevom:
Modlitba vydatej ženy:
Bože, daj mi múdrosť,
aby som pochopila svojho muža...,
daj mi lásku, aby som mu odpustila...,
daj mi trpezlivosť pre jeho nálady...,
pretože Bože,
keby som sa modlila, aby si mi dal silu,
ubila by som ho na smrť!!!!

Anketa medzi vami: MÁTE AJ VY PROBLÉM MILOVAŤ SVOJICH NEPRIATEĽOV?

JOZEF, 20: „Áno, ale snažím sa modliť za seba aj za nich, aby som ich vedel prijať.“

ANKA, 24: „Mám s tým problém. No snažím sa to riešiť tým, že si spomeniem na slová Ježiša, aby sme milovali svojich nepriateľov.“

LUKÁŠ, 20: „Myslím, že ani nie. Neviem sa hnevať na ľudí, ja ich mám proste rád, takže ak vznikne nejaký problém, snažím sa ho čím skôr vyriešiť, aby som tých nepriateľov nemal. Neviem, čo cítia oni, ale ja s nimi problém nemám.“

MARTIN, 20: „Áno, mám problém milovať nepriateľov.“

RÓBERT, 21: „Podľa slov Ježiša Krista: „Miluj te tých, ktorí vás nenávidia.“ Niekedy je ťažké zachovávať tieto slová a prijímať ľudí vždy len s láskou, aj keď tú lásku neopätujú.“

TEREZKA, 21: „Nie je to najľahšie, ale ak mám okolo seba priateľov, tak potom je to pre mňa ľahšie.“

JULKA, 22: „Myslím si, že je prirodzené strániť sa ľudí, ktorí nám chcú ublížiť, a často nemať rád aj priateľov. Sme sebeckí, nechceme prijať fakt, že často sme práve my nepriateľmi pre iných. Asi nám len chýba viac lásky, aby sme ju mohli rozdávať.“

Ak by sme mali v tejto chvíli pouvažovať o tom, prečo je také ťažké milovať nepriateľov alebo prečo to vôbec robiť, odpoveď by sme ťažko našli, pokiaľ by sme sa nepozreli už na prvopočiatok ľudskej existencie. Prvá Mojžišova kniha hovorí o jednej dôležitej skutočnosti: o stvorení človeka na Boží obraz. Stvoril ho tak preto, aby s ním mal spoločenstvo. Nie z donútenia, ale z čistej lásky. Človek sa však neriadil tým, čo chcel Boh, ale šiel svojou vlastnou cestou a robil to, čo sa mu páčilo. Výsledkom bolo oddelenie od Boha. Človek začal pociťovať hanbu, strach, pretože stratil požehnanie, ktoré mal v Božej prítomnosti a láske. Veľmi skoro si uvedomil, že je stratený. Bol stvorený, aby bol niečím a aby robil niečo pre Boha, ale teraz bol od neho oddelený. Toto, ako veľmi dobre vieme, viedlo ku kríze ľudského obrazu. Človek už nie je tým, čím bol, pretože sa nepozerá na Boha, ale začína svoj pohľad upriamovať na seba. Stáva sa egoistom a stará sa len o svoje potreby. Človek ale od prirodzenosti túži po spoločnosti. Túži mať pri sebe niekoho, aby nebol sám, aby sa mohol deliť o radosti a starosti. Dnes tomu hovoríme „nadväzovanie vzťahov – priateľstiev“. A tu často nastáva boj, keď človek presvedčený o svojich kvalitách zrazu narazí na problém. Totiž, keď stretne niekoho, kto nerobí veci tak, ako si to predstavuje, alebo keď nehovorí to, čo chce počuť. V tejto jedinej chvíli sa vracia, či nanovo o sebe dáva vedieť, už dávno zakorenený egoizmus, ktorý ho núti opäť pozerať sa iba na seba. Nedokáže prijať názor či zmýšľanie druhého. Tak nastáva v človeku súd, v ktorom rozdeľuje dobrých a zlých. Človek si určuje pravidlá, podľa ktorých jedných prijíma a iných vylučuje. Možno kedysi dávny priateľ sa stáva nepriateľom.

Floris Gabriel: Prebuď svoje srdce, s.116

Prečo je teda také ťažké milovať nepriateľov? Dá sa smelo povedať, že je to presne tak, ako si to predstavoval a pripravil satan už pri Adamovi, keď mu ponúkal klamlivý obraz o vlastnej dokonalosti: Nie Boh, ale ty... Môžeme teda povedať, že dráma dnešného človeka, ako aj človeka všetkých dôb tkvie práve v jeho charakteristickej „babylonskej črte“, keď chce sám stavať niečo – hoci aj vlastný život. Táto lož sa opakuje stále znova a znova. Boh ale trpí spoločne s človekom. Preto posiela pomoc – svojho Syna. Boh týmto gestom odpúšťa, aby si dokázal odpustiť aj ty, otvára srdce a náruč, aby si ich vedel otvoriť aj ty. Ježiš prichádza, aby našiel, čo bolo stratené, a aby človek mohol mať s Bohom opäť úzky vzťah. Dôležité je len prelomiť bariéru „vlastnej dokonalosti“. Uznať sa za hriešnika a nemysliesť si, že som ten lepší. Musíme sa odvrátiť od svojich starých spôsobov a prijať Ježiša ako svojho Spasiteľa a Pána. Vtedy nás Boh opäť prijme a dá nám zakúsiť svoju lásku a moc, a to i v odpustení a prijatí tých, ktorí mi možno dnes nie sú po vôli. Nejaký čas to potrvá, ale ak dovolíme Bohu, aby v nás pracoval, budeme premieňaní opäť na jeho obraz a budeme oslobodení od nesprávnej mienky, ktorú sme si o sebe vytvorili.

o. Peter Tirpák

dobré rady k ni(e)čomu

Maj rád priateľov, aby si z nich neurobil svojich nepriateľov, a maj rád (svojich) nepriateľov, aby si si z nich neurobil ešte väčších nepriateľov.

Zmluva I.

„V tretí mesiac po odchode Izraelitov z Egypta, v ten istý deň prišli na Sinajskú púšť. Keď odtiahli z Rafidim, prišli na Sinajskú púšť a utáborili sa na púšti, a tam naproti vrchu táboril Izrael" (Ex 19, 1-2). Týmito slovami svätopisec začína rozprávanie o Zmluve, ktorú uzavrie Boh s izraelským ľudom.

Čin, ktorý poznačí celé jeho dejiny a aj dejiny Cirkvi, lebo Ježiš, očakávaný Mesiáš, vychádza z tejto udalosti, dokoná novú a definitívnu zmluvu svojou krvou. Veľa pohľadov sa dá vyťažiť z tejto zmluvy Boha so svojím ľudom. Dnes sa obmedzíme konkrétne na jeden, pretože je nemožné vyčerpať tému.

Prvý výrazný aspekt je, že Izrael sa utáborí naproti vrchu. Vrch má veľmi hlboký význam v biblických citáciách, ktoré hovoria o osobitnej prítomnosti Boha. Veľké teofánie - Božie zjavenia, ktoré nachádzame v Písmach, sa vzťahujú na konkrétne vrchy.

Takže zjavenie viery, ktoré je vyjadrené v Písmach v obetovaní Izáka, sa uskutoční na vrchu v krajine Morja (Gn 22, 1-14).

Takisto Reč na vrchu, ktorú môžeme definovať ako srdce a podstatu celého Božieho slova, je proklamovaná Ježišom na jednom z vrchov, ktoré obkolesujú Kafarnaum (Mt 5).

Rovnako vidíme, že Ježiš ohlási svoje poslanie zomrieť za ľudí na vrchu Tábor uprostred premenenia (Lk 9, 28-36).

A napokon vidíme, že Ježiš dokoná zmluvu medzi Bohom a ľuďmi na vrchu Kalvárie. Od Kalvárie vrch už nebude len miestom prítomnosti Boha, ale taktiež miestom prítomnosti Cirkvi, a to sa nedá spochybniť, lebo Cirkev je mystické telo Ježiša Krista. A preto sv. Augustín, keď komentuje žalm „Zdvíham svoje oči na vrchy, odkiaľ mi príde pomoc", hovorí, že pozdvihnúť oči na vrchy znamená priľnúť k Cirkvi. Skutočne, Cirkev uschováva poklady Boha.

Ďalší, veľmi dôležitý pohľad je, že Izrael sa utáborí na Sinajskej púšti naproti vrchu. Púšť a vrch, smrť a život, človek a Boh zoči-voči.

Púšť upovedomí Izrael na jeho chúlostivosť. Izrael urobí na púšti jednu podstatnú skúsenosť, a to, že si nemôže vystačiť sám so sebou, aby prežil, že je radikálne závislý od Boha.

Proroci pripomenú skúsenosť Izraela na púšti ako slávnu epochu jeho dejín a budú hovoriť o púšti ako o čase mladíckych lások Izraela, najviac oduševnených, najvášnivejších a najvernejších.

A je to skutočne tak, pretože Izrael nemá naokolo iné národy a nemôže padnúť do pokušenia asimilovať bohov týchto iných národov. Inak je to, keď sa usadí v zaslúbenej zemi. V miere, v akej sa udomácňuje Izrael, sa postupne kazí a obzerá sa za bohmi iných národov a upadá do hriechu modlárstva. V tejto situácii Izrael zabúda na Zmluvu uzavretú s Bohom a v nebezpečenstve uzaviera zmluvy s kráľmi susedných národov. Boh už nie je ich obrancom, ako to mnohokrát vyjadrujú žalmy.

V tejto situácii, o ktorej hovorí sv. Pavol, je pre nás predobrazom, že to, čím je Izrael, je aj človek. Proroci budú pripomínať čas na púšti ako nádherné obdobie obrátenia a predpovedajú návrat na púšť, aby Izrael znova spoznal Boha, Boha, ktorý ho vyslobodil z Egypta, Boha, ktorý sa oňho staral tak, ako sa otec stará o svoje dieťa.

Takto prorok Ozeáš pripomínajúc neveru Izraela vloží do úst Jahveho tieto prekrásne slová: „Preto ja ju vyvábim a zavediem ju na púšť, k srdcu prehovorím jej. Potom jej tam dám jej vinice a údolie Achor za bránu nádeje; tam poslúchne ako za dní mladosti svojej, ako keď vystupovala z Egypta. V ten deň - výrok to Pána - bude ma volať: ‚Manžel môj!', nebude ma viac volať: ‚Baal môj!'" (Oz 2, 16-18). V tomto vzácnom texte odpustenia a milosrdenstva Jahveho s Izraelom vidíme, že on nahrádza slovo Baal slovom manžel - ženích a Baal sa vzťahuje na kanaánske modly prevzaté Izraelom. Teda vidíme, že púšť je miesto vyvolené Bohom na obnovu Zmluvy.

A preto dnes žijeme vo svete, ale nie sme zo sveta, čiže neopierame sa o nič a o nikoho, žijeme v púšti, aby sme mohli uzavrieť Zmluvu s Bohom.

IGLESIA SIN FRONTERAS
P. Antonio Pavia, Quito - Ecuador
Preložila E. Ilečková

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Náš prepodobný otec Benedikt (14. marec)

Pôsobenie a dielo nášho prepodobného otca Benedikta, ktorému latinská Cirkev dáva prívlastok patrón Európy, pravdepodobne nikomu netreba predstavovať. Jeho význam pre západnú a čiastočne i strednú časť nášho kontinentu môžeme smelo hodnotiť ako nevyčísliteľný. Dodnes je azda každému dobre známa jeho zásada „Ora et labora", teda „Modli sa a pracuj".

Benedikt (v doslovnom preklade Požehnaný) pochádzal z mestečka Nursia v dnešnom Taliansku, kde sa narodil okolo roka 480 po Kristovi. V mladosti odišiel do Ríma, aby tam nadobudol vzdelanie, ale pre obavy, že sa nechá zvieť k nemravnosti, štúdiá opustil a venoval sa výlučne mníšskemu životu. Dosiahol vysoký stupeň kresťanskej dokonalosti, založil niekoľko mníšskych spoločenstiev a dva kláštory na vrchu Monte Cassino, napísal pravidlá mníšskeho života vychádzajúce z pravidiel nášho otca svätého Bazila Veľkého, arcibiskupa kapadóckej Cézarey (liturgická pamiatka 1. a 30. januára), a zomrel v pokoji v roku 543 po Kristovi. V jeho životopise si môžeme prečítať aj dva nasledujúce príbehy:

Istému kňazovi, ktorý pripravoval pokrmy na blížiace sa sviatky svätej Paschy, sa zjavil Pán a povedal mu: „Hľa, ty si pripravuješ množstvo jedla, a môj služobník Benedikt v jaskyni" – tu mu vysvetlil, kde presne sa nachádza – „kvôli mne od hladu stráca aj posledné sily." Nato spomenutý kňaz zobral so sebou jedlo a vydal sa Božieho muža hľadať. Prešiel dlhú cestu náročným horským terénom, až našiel jaskyňu, v ktorej prebýval. Obidvaja muži sa pozdravili, sadli si a bohato nasýtili svoje duše rozpravami užitočnými pre spásu. Nato kňaz povedal svätcovi: „Otče, ďakujme Bohu a ochutnajme pokrm, lebo dnes je Pascha." Vtedy mu Benedikt povedal: „Áno, pre mňa je dnes Pascha, lebo som bol uznaný za hodného vidieť ťa." Obidvaja si zajedli, a potom kňaz od neho odišiel.

Uvedený príbeh nám ukazuje, akou veľkou vecou má byť pre nás stretnutie s človekom, osobitne s človekom plným Svätého Ducha, s ktorým možno viesť rozhovory užitočné pre dušu.

Za prepodobným Benediktom raz prišli akísi mníši a žiadali ho, aby sa stal ich novým igumenom (predstaveným). On sa spočiatku zdráhal, ale napokon súhlasil. Zakrátko ho však niektorí znenávideli, pretože trval na dôkladnom zachovávaní všetkých pravidiel mníšskeho života a nikomu nedovoľoval robiť si podľa vlastnej vôle. Situácia dospela tak ďaleko, že najhorší spomedzi nich primiešali do vína jed a počas obeda mu ho podali. Keď však Benedikt svojou rukou predložený čašu požehnal v tvare svätého kríža, rozpadla sa, akoby do nej niekto hodil kameňom. Keďže čaša nezniesla znamenie svätého kríža, Boží človek spoznal, že obsahovala jed. Zavolal si teda všetkých bratov a pokojne, bez akéhokoľvek hnevu, im povedal: „Deti, nech sa milosrdný Pán nad vami zmiluje. Prečo ste sa rozhodli urobiť mi takúto vec? Azda som vám nehovoril, že moje spôsoby sa nebudú hodiť k vašim? Nájdite si teda iného otca, ja u vás zostať nemôžem." Nato ich požehnal a odišiel do jaskyne, v ktorej dovtedy prebýval.

Tento príbeh zo života prepodobného Benedikta nám ukazuje, akú veľkú moc má znamenie svätého kríža, ak ho človek robí s vierou. Zároveň ho môžeme vnímať ako výzvu nezabúdať na požehnanie pokrmov, ktoré sa chystáme konzumovať.

Marcel Gajdoš

ZAMYSLENIE

„Keď prišiel Kristus..., sám seba priniesol Bohu na obetu bez poškvrny...“ (Hebr 9, 11; 14).

V gréckych dejinách čítame zaujímavú povesť o kráľovi Kodrovi. Keď si ho Aténčania zvolili za kráľa, jeho vlasť napadli Dórovia. Keď sa o tom dozvedel – bol práve na cestách, prosil pohanské božstvo, ako môže svoj ľud vyslobodiť z otroctva. Keď sa dozvedel výrok delfskej veštiarne, že Aténčania útok odrazia, ak zahynie ich kráľ, rozhodol sa dobrovoľne obetovať život za svoje mesto. Preobliekol sa za drevorubača, odišiel do lesa, vyprovokoval tam hádku s dórskou hliadkou a dal sa jej zabiť. Dórovia potom od Atén odtiahli.

Tento príbeh – ale v reálnej udalosti – sa celkom zopakoval v dejinách spásy človeka. Ježiš Kristus, hlava veriaceho ľudstva, vzal na seba podobu obyčajného človeka a postavil sa do prvého radu, do boja proti Zlému... „Kristus zomrel za nás...“ (Rim 5, 8). Jeho obeta na kríži „priniesla všetkým ľuďom ospravedlnenie a život“ (Rim 5, 18).

* * *

„Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: radujte sa!“ (Flp 4, 4).

John Powell, profesor na Loyola University v Chicagu, jeden z najčítanejších autorov, vo svojej knihe Očami viery (SSV, 1998) cituje jednu vetu z Talmudu: „Každého Boh povolá, aby vydal počet zo všetkých povolených radostí, z ktorých sa netešil.“ Vysvetľuje: „Verili by ste, že mnohí z nás majú veľmi zmenšenú kapacitu radosti? Straší nás démon a berie nám našu schopnosť uvoľniť sa a zabaviť sa. Môžeme si dať chutnú večeru, ísť si pozrieť krásnu hru, vychutnať jazdu autom počas krásneho letného večera, a potom ísť do postele nešťastní, pretože parkovanie auta stálo 50 korún...“

Preto poznamenáva, že má veľké podozrenie z toho, že každý z nás so strachom očakáva, že Pán sa bude v Posledný deň pýtať na naše zlyhania: „Nebudeme prekvapení, ak sa nás spýta, prečo sme sa viac netešili zo života? Myslím, že nás bude ľutovať, keď sa budeme musieť zodpovedať za všetky tie dovolené radosti, ktoré sme nevyužili.“ Poľský spisovateľ J. Z. Slojewski to vyjadril takto: „V náboženstve má smiech domovské právo vtedy, keď je to skutočné náboženstvo!“

Preto aj svätý Pavol opakovane vyzýva: „Ustavične sa radujte...! Opakujem: Radujte sa!“ Ale pripomína, aby táto radosť bola v našom „Pánovi“! Len potom „Boží pokoj...“ uchráni naše srdcia a mysle „v Kristovi Ježišovi“ (Flp 4, 7).

Keď Matke Terézii položili otázku, čo je potrebné na prácu v špinavých uliciach Kalkaty, odpovedala: „Tvrdá práca a radostný pokoj!“

To druhé sa hľadá ťažšie než to prvé.

Žiť teda tak, ako to majú jezuiti zakotvené vo svojom pravidle: „Hľadať a nachádzať Boha vo všetkom.“

-fd-

Všetko smiem! (1 Kor 6, 12)

Sme ľud demokracie a slobody. Demokraciu a slobodu hlásame, za ne bojujeme. Bojujú jednotlivci, spoločenské skupiny, národy, štáty, únie, všetci. Lenže i slobodu, i demokraciu si vysvetľuje každý po svojom. Každý ju ináč chápe a je tu nebezpečie zneužívania moci. Silnejšieho jednotlivca voči slabšiemu, silnejšej skupiny, národa, štátu, zväzku voči slabším.

Všetko smiem, všetko slobodno! Takto si vysvetľovali korintskí hlásatelia absolútnej slobody mravov. Prekrútili Pavlove slová o slobode Božích detí. Sv. Pavol upozorňuje: „Ale nie všetko osoží“ (1 Kor 6, 12). Veľmi dobre si zapamätali slová o slobode, len zabudli, že aj sloboda má hranice vymedzené láskou. V Liste Galaťanom sv. Pavol píše: „Lebo vy ste povolaní pre slobodu, bratia, len nedávajte slobodu za príležitosť telu, ale navzájom si slúžte v láske“ (Gal 5, 13).

Vedomie slobody konania je aj v dnešných časoch veľmi degradované. V mene slobody sa prekrúcajú Božie zákony. To, čo Boh vložil do Desatora pre dobro človeka, to svet (v biblickom zmysle) chápe ako obmedzovanie „slobody“ svojho konania. Neuvedomuje si, že vtedy, keď sa chce vymaniť z „otroctva“ Božieho, stáva sa otrokom Zlého. „Veď každý je otrokom toho, kto sa ho zmocnil“ (2 Pt 2, 19).

Buduje sa spoločná Európa, ale bez Boha. Na plytkých základoch ľudského rozumu a snaženia. „Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú“ (Ž 127, 1). Politici, masmédia a „múdri“ tohto sveta chcú vykladať mravné Božie zákony svojimi zákonmi. Človek chce určovať Bohu, čo sa môže, lebo mu je „tesno“ vo večnom Zákone. Takto a takto sa zhodla ľudská volená inštitúcia a tak to bude platiť! Nebude! Čo Boh raz vyriekol, to platí! „ Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú!“ (Mk 13, 31)

Sloboda patrí k podstate človeka. Keď nás Boh slobodne stvoril, chcel, aby aj my sme boli slobodní a aby sme jeho, ako najvyššie dobro, dosiahli slobodne. Pán Ježiš dobrovoľne išiel na kríž, aby sme mohli byť spasení. Sv. Maximilian Kolbe dobrovoľne išiel do bunkra smrti, aby zachránil život blížnemu. Sv. mučeníci dobrovoľne prijali mučenie, len aby nezradili Krista. Všetkých hnala láska k Bohu a blížnemu. Lebo sloboda je v láske. Zneužívaná sloboda je svojvôľa, otroctvo vášní. „Každý, kto pácha hriech, je otrok“ (Jn 8, 34).

V pôstnom čase sa zastavme a porozmýšľajme, či sme slobodné Božie deti, alebo otroci vášní. „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu“, hovoril Ježiš, keď prišiel do Galiley (Mk 1, 15). Pre nás je čas tu, teraz. Dajme „stop“ hriechu a vášniam a rozhodnime sa pre slobodu, pre dobro, aby sme dobro raz dosiahli. To je vôľa nášho Otca, to je náš cieľ!

František Fedor

Jubileum vzácneho človeka

Život Štefana Ladižinského /7.3.1925/ je veľmi pestrý. Po druhej svetovej vojne založil a viedol v Bratislave Orchester slovenskej hudby, slovenský Vojenský umelecký súbor a bol jeho umeleckým vedúcim. Celé desaťročie potom pôsobil v Prahe ako šéfdramaturg AUS VN a umelecký vedúci súboru ÚDA-Praha. Na Slovensko sa vrátil v 60-tych rokoch a bol umeleckým šéfom PULS v Prešove, šéfdramaturgom v SLUK-u a AUS Bratislava. Viedol amatérsky spevokol pri Hudobno – dramatickom krúžku T.G.Ševčenka i detský súbor Rusovské vnúčatá. Od r. 1993 pôsobí v zbore pri Chráme povýšenia sv. Kríža v Bratislave.

Počas jeho účinkovania zbor vystupoval nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Kyrillomethodeon pod jeho vedením vystúpil v Slovenskom národnom divadle spolu s výnimočnými sólistami klasickej hudby - s bratmi Dvorskými a Sergejom Kopčákom.

Skladateľská činnosť Štefana Ladižinského je pozoruhodná a rozmanitá. Je autorom jediného a prvého štvorhlasného znenia Liturgie sv. Jána Zlatoústeho, napísanej na základe melodiky /prostopinija/ Prešovskej eparchie. Zložil množstvo ďalších skladieb: Pomiluj nas, Hospodi; Molitva Utrenňaja; Žertva večerňaja; Veličanije P. P. Gojdiča; Veličanije Kyrillu i Metodiju a veľa ďalších liturgickým piesní. Na každú jeho novú skladbu sa tešia zboristi nielen z Bratislavy, ale aj zbory z východu.

Štefan Ladižinský je človek širokého srdca i bohatých znalostí, ktoré odovzdáva mladým talentovaným dirigentom – Tatiane Kanišakovej a súčasnému zbormajstrovi Adrianovi Kokošovi.

K významnému životnému jubileu – 80 rokov želáme zo srdca veľa zdravia, tvorivej činnosti a hlavne Božiemu požehnania.

Mnohaja, blahaja lita...

Členovia zboru Kyrillomethodon

Miss universe

Bola som študentkou lýcea v Helsinkách, keď ma moji priatelia presvedčili, aby som reprezentovala našu školu v súťaži krásy. Nepredstavovala som si, kam až ma takáto akcia môže doviesť. Cesty Božej prozreteľnosti, ktorá dokáže aj z našich chýb vyvodiť dobro, sú podivuhodné. Keď som sa stala Miss Fínska a bola zvolená, aby som sa zúčastnila konkurzu, v ktorom mala byť zvolená Miss universe, boli moje želania veľmi skromné: chcela som si trocha zarobiť a získať dobrú prácu. Mojou túžbou bolo zarobiť si toľko peňazí, aby som mohla uskutočniť cestu okolo sveta.

Cestou do Kalifornie mi jeden priateľ povedal: „Máme nádej, že v najbližšej dobe zažiariš ako herečka ešte slávnejšia ako Ingrid Bergmanová alebo Gréta Garbová." Úprimne som vtedy odpovedala: „Zachovaj ma, Bože, od niečoho takého!" Vôbec ma nelákal filmový svet, obávala som sa, že pre mňa môžu nastať často nepredvídané situácie, do ktorých by som sa nerada dostala. Nepomyslela som však, že by ma táto cesta mohla zaviesť k ozajstnej viere.

V New Yorku som sa zúčastnila na večierku pre súťažiace dievčatá. Vtedy mi ktosi povedal, že si môžem byť istá tým, že obsadím minimálne druhé alebo tretie miesto. Ponúkli mi, aby som podpísala zmluvu o spolupráci s filmom a tlačou. Na pohostení som sa stretla aj s Clin z Manily, ktorá reprezentovala Filipíny. Sprevádzal ju jej krajan, mládenec, ktorý... ale o tom budem rozprávať neskôr.

Unavená priala som si vrátiť sa čo najrýchlejšie do svojej izby. Spolu s Miss Filipín a s oným mládencom, ktorý sa volal Gil, sme v polovici opustili večierok a išli sme sa najesť. Pri večeri som sa s Gilom, ktorý bol inžinierom, bližšie zoznámila.

Gil sa ma opýtal: „Akého ste vyznania?" Zareagovala som veľmi impulzívne. Okamžite som však zistila, že jeho otázka je úplne prirodzená a úprimná, a tak som odpovedala, že som luteránka. On mi povedal, že je katolík a že má brata jezuitu.

Stretli sme sa ešte v Long Beach po únavných akciách, ktoré sprevádzali voľbu Miss universe. On bol jedným z prvých gratulantov a priniesol mi nádhernú kyticu filipínskych „sampagnita", ktoré nechal priviezť zo svojej vlasti. Podaroval mi ešte jednu kyticu z korálok – ruženec.

Nasledujúce dni som nosila ruženec zavesený na krku a ľudia sa ma stále pýtali, či som katolíčkou. Keď som každému odpovedala nie, pozorovala som, že moja odpoveď prebúdzala v nich údiv a akoby poľutovanie. Obrátila som sa na Gila a prosila o vysvetlenie, prečo ma považujú za poľutovaniahodnú, keď nie som katolíčkou. Z Gilovej odpovede som prvýkrát v živote pochopila, kým je Prozreteľnosť a čím je ruženec.

Vo svojej novej situácii Miss universe som sa cítila veľmi osamotená. Chcela som k sebe pozvať mamku z Fínska, ale pochopila som, že je to nemožné. Gil mi odporučil, aby som sa modlila k Matke Božej a naučil ma modliť sa anjelské pozdravenie „Zdravas, Mária". Večer, obklúčená fotoreportérmi a majiteľmi filmových podnikov, som sa zavrela v izbe a plakala. Vtedy mi napadlo, aby som sa na ruženci pomodlila „Zdravas, Mária". Urobila som to a pomaly zaspala pri modlitbe.

www.bellezavenezolana.net

Na druhý deň ma Gil zaviedol do kostola. Konala sa tam novéna k Matke Božej Ružencovej. On kľakol, ja som zostala stáť a pozorovala som pokojné tváre ľudí prítomných v kostole. Ponúkol mi, že pôjdeme von, ale ja som chcela všetko pozorovať až do konca a z kostola som odišla ako posledná.

Z množstva ponúk, ktorých sa mi dostalo, som si vybrala iba cestu okolo sveta a bola som rozhodnutá, že sa vrátim do Fínska a budem žiť ďalej obyčajným, pokojným životom.

V Honolulu, kde som ukončila prvú etapu mojej cesty okolo sveta, ma začala trápiť silná a naliehavá túžba lepšie spoznať kresťanstvo. Zavolala som Gilovi do Los Angeles. Povedal mi, že ma bude čakať v Tokiu a tam ma aj čakal. Odtiaľ sme sa vydali priamo do Kostola sv. Františka Xaverského. Sprevádzal nás páter Mahoney, jezuita. V hlavnom meste Japonska som zostala celý týždeň. Každý večer som mala stretnutie s pátrom. Gil mi povedal, že v Manile by som mohla pokračovať v tom, čo by sa dalo nazvať kurzom náboženstva.

Na Filipínach som sa ocitla v úplne inom prostredí. Všetky verejné večierky spojené s mojou osobou mali rodinný charakter a vždy bol na nich prítomný kňaz. Nikdy nechýbala ani slávnostná omša.

Istého dňa ma Gil požiadal o ruku. Poznamenal tiež, že by som si spolu s ním mala vziať i jeho náboženstvo. Bola som ochotná súhlasiť s manželstvom, ale Gil to nechcel urobiť, kým nebudem pokrstená. Vtedy som vyhlásila: „Ak má byť krst najdôležitejšou udalosťou môjho života, tak chcem, aby sa uskutočnil tam, kde som mala prvýkrát úmysel prijať katolícku vieru, t.j. v Tokiu."

Na Veľkú noc som prijala krst a na druhý deň sme mali svadbu. Teraz som najšťastnejšou matkou. Moje šťastie sa nedá porovnať so slávou, ktorú dáva titul najkrajšej ženy sveta. Teraz, keď som sa stala matkou, pochopila som, čo znamená dobyť svet.

Arnum má teraz dva roky. Všetko som ho naučila sama, s mojou pomocou sa naučil chodiť, prvé slová po anglicky si osvojil z mojich úst a tiež sa odo mňa naučil štebotať po fínsky. Dúfam, že mu budem môcť ako darček dať súrodencov, pretože najväčším šťastím matky je dať život toľkým deťom, koľko im Boh dovolí.

Teraz sa snažím prisvojiť si obyčaje novej vlasti. Veľmi sa mi páčia cirkevné pobožnosti, ktoré predstavujú neoddeliteľnú časť verejného života Filipín. Už som sa naučila miestnemu kuchárskemu umeniu.

Veľká vzdialenosť delí Filipíny od Fínska a veľa delí obyčajnú gazdinú od Miss universe, ale vôbec sa tým nevzrušujem, keď uvažujem, aké obrovské úlohy na mňa ešte čakajú. Hovorím teraz o privedení detí na tento svet, o ich dobrej výchove a o pomoci pri plnení úloh, ktoré prijmú od Boha.

-int-

Z Vašej pošty

Nepatrím medzi ľudí, ktorých záľubou je písanie listov – skôr naopak – ale pohľad na titulný obrázok v treťom čísle Slova ma nabáda k poďakovaniu za jeho uverejnenie. Prečo?

Dokonale vystihuje detskú úprimnosť, ktorá sa snúbi so šibalstvom, a otázku: môžeš ma nemilovať? Aj prosbu: potrebujem tvoju lásku. Tie očká sa na človeka usmievajú z každého pohľadu.

V mladosti – a bolo to už veľmi dávno – som si vytýčila úlohu: robiť radosť druhým. Vám sa to s tým obrázkom podarilo, urobili ste mi radosť. Ak vás moje riadky aspoň trochu potešili, budem mať radosť aj ja, prispeje to k plneniu môjho predsavzatia.

Nech Pán Boh dá síl rodičom tohto chlapčeka, aby z neho vychovali človeka na Božiu slávu, a požehná celú rodinku.

Odporúčam vás do ochrany Božej Matky a ostávam s pozdravom Sláva Isusu Christu!

Marta Bitterová

Ďakujeme za list a aj ostatné pozitívne ohlasy na obálku čísla 3. Úsmevne však vyznieva fakt, že každý v tomto dieťati videl chlapčeka, ale ide o dievčatko Janku.

šéfredaktor

KRÍZA SÚČASNÉHO MANŽELSTVA A CESTY JEJ PREKONANIA

THDr. MAREK PETRO, PHD.

RECENZIA (ŠTÚDIO F NÁMESTOVO, NÁMESTOVO 2004)

Kresťanské manželstvo je samo v sebe liturgickým aktom oslavy Boha v Ježišovi Kristovi a v Cirkvi. Prijatím tejto sviatosti kresťanskí manželia vyznávajú svoju vďačnosť Bohu za jeho cenný dar, ktorý dostali, aby mohli vo svojom manželskom a rodinnom živote znova prežívať samotnú Božiu lásku k všetkým ľuďom a lásku Ježiša Krista k Cirkvi, svojej neveste. Z manželstva ako sviatosti plynie pre manželov dar a povinnosť každodenne prežívať posvätenie, ktoré dostali. Tiež z nej plynie aj milosť a mravný záväzok pretvárať celý život na trvalé duchovné obety (porov. Ján Pavol II., apoštolská exortácia Familiaris consortio <FC>, 56).

V súčasnej dobe však prežíva manželstvo rôzne krízy a je vystavené mnohým útokom z okolitého sveta. Publikácia ThDr. Marka Petra, PhD., má za úlohu jednak upozorniť čitateľa na neprekonateľnú hodnotu sviatostného manželstva, ale tiež poukazuje na krízy a ich zvládnutie v manželstve. Ako uvádza autor v úvode publikácie, „v práci je cítiť snahu o isté sprostredkovanie medzi rigoristicky hlásanou sexuálnou etikou a jej permisivistickým opakom. Je veľmi dôležité ponúknuť dnešnému človeku terapeutickú sexuálnu etiku, ktorá by vychádzala zo Svätého písma a mala na zreteli celkový obraz človeka“.

Autor v úvode svojej práce predstavuje čitateľovi cieľ a metódy písania tejto publikácie, pričom zdôrazňuje seriózneosť pri výbere najmodernejších vedeckých poznatkov profánnych vied, najmä psychológie.

V prvej kapitole autor predkladá opis stavu manželstva v súčasnom svete, pričom ho porovnáva s predchádzajúcimi obdobiami. Nasledujúca kapitola je venovaná rozboru príčin stupňujúcich sa kríz v manželstve z niekoľkých hľadísk. Tretia kapitola je zameraná na predstavenie ideálu kresťanského manželstva s jeho základnými vlastnosťami. V poslednej kapitole sa autor pokúša načrtnúť kroky k realizácii úspešného manželstva. Záver publikácie prináša celové zhrnutie poznatkov uvedených v jednotlivých kapitolách publikácie.

Predložená publikácia istotne prinesie obohatenie čitateľskej verejnosti v danej oblasti. Je dobré všimnúť si bohatý zoznam použitej literatúry i množstvo vedeckých poznatkov, hypotéz a záverov z danej problematiky, čo len podčiarkuje seriózny prístup autora pri písaní predloženej publikácie.

Vyslovujem presvedčenie, že sa táto práca stane podnetom, ale hlavne pomocou tým, ktorí sa venujú alebo sa chcú v budúcnosti venovať štúdiu problematiky kríz súčasného manželstva.

ThDr. Miroslav Iľko, PhD.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE NA GRÉCKOKATOLÍCKEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTE V AKADEMICKOM ROKU 2005/06 PONÚKA ŠTÚDIUM V AKREDITOVANÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOCH

- Katolícka teológia
  - šesťročné denné štúdium (Mgr.)
- Učiteľstvo náboženskej výchovy v kombinácii s predmetmi: slovenský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, hudobná výchova, telesná výchova, fyzika, dejepis, biológia, ekológia.
  - trojročné denné štúdium (Bc.) s možnosťou pokračovania v dvojročnom štúdium (Mgr.)
- Religionistika
  - trojročné denné a externé štúdium (Bc.)
- Animácia voľnočasových aktivít v študijnom odbore pedagogika
  - trojročné denné a externé štúdium (Bc.)

Termín podania prihlášky je do **31. marca 2005**.

Adresa: GBF PU, Ulica biskupa Gojdiča 2, 080 01 Prešov.

Poplatok za prijímacie konanie 1000,– Sk uhradiť: Banka: 8180, Účet: 7000066503/8180, VS: 0705, KS: 0380. Doklad o zaplatení nalepiť na tretiu stranu prihlášky.

Prijímacie pohovory **20. – 25. júna 2005**. Podrobné informácie sú zverejnené na internetovej stránke **http://www.unipo.sk/PU/GBF/gbf.htm**.

slovo test

Otestujte si nezáväzne svoje vedomosti. Odmenou vám bude poznanie neznámeho.

1. Komu je priamo podriadený Košický apoštolský exarchát?

2. Ktoré narodeniny oslávi pápež Ján Pavol II. tohto roka?

3. V ktorom dni a týždni Veľkého pôstu je Akatistová sobota?

4. Ako sa zvykne nazývať týždeň pred Paschou?

5. Na akom mieste sa postil Ježiš 40 dní a 40 nocí?

6. Čo znamená v preklade pozdrav Christos voskrese!?

7. Ako nazývame ženy, ktoré išli zavčas rána pomazať Ježišovo telo?

8. Kde pôsobí zbor Kyrillomethodeon?

9. Čo je to Rafidim?

10. Čo je Múr nárekov?

Odpovede: 1. Svätej stolici; **2.** 85.; **3.** V sobotu piateho týždňa Veľkého pôstu; **4.** Strastný týždeň; **5.** na púšti; **6.** Kristus vstal z mŕtvych; **7.** myronosičky; **8.** v Bratislave; **9.** miesto, kadiaľ prešiel Izrael na ceste k Sinajskej púšti; **10.** časť opomrného múru starozákonného Jeruzalemského chrámu (posvätné miesto Židov).

DETSKÉ MIŠ-MAŠ
MIŠA a MAŠE

Slzy v našom tele zohrávajú dôležitú úlohu. Slzné otvory, cez ktoré prúdia na povrch, sa nachádzajú v očných jamkách. Prečo? Úlohou sĺz je oči zvlhčovať a očisťovať. Oči nesmú vyschnúť. To by bol ich koniec. Slzy teda očisťujú naše oči, aby sme lepšie videli.

Blahoslavení sú plačúci, lebo vďaka slzám sa očisťujú ich oči i srdcia. Oni potom pravdivejšie vidia to, čo je okolo nich, a to ich privádza k potešeniu...

„Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení." (Mt 5, 4)

Kvet potešenia

Pomaly, ale iste sa blíži jar. Spod snehu začnú vykúkať prvé jarné kvety. Aj tie potrebujú vlahu - slzy neba, aby sa mohli ukázať v plnej kráse a prinášať potešenie...

Urob si aj ty kvet, ktorý ťa poteší, keď ti bude do plaču. Nezabudni, že od sĺz k radosti nie je až tak ďaleko.

Jednotlivé diely vyfarbi a vystrihni. Potom ich podľa návodu spoj patentkou alebo nitom.

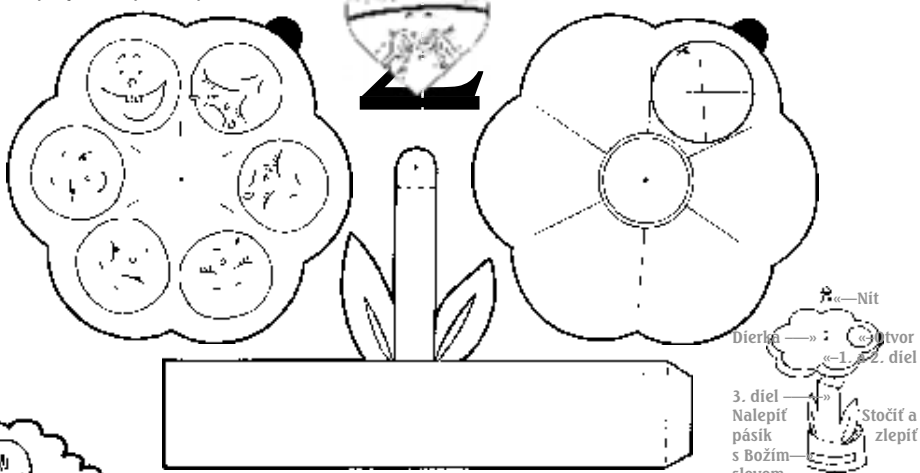

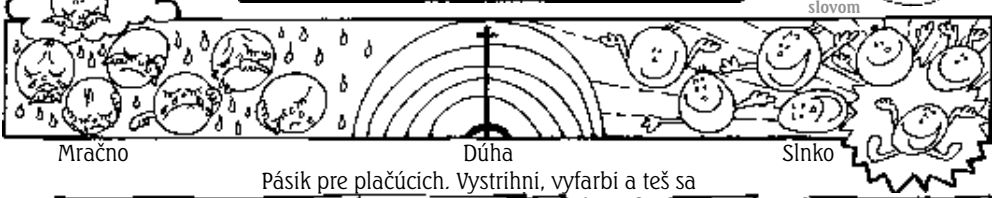

Pásik pre plačúcich. Vystrihni, vyfarbi a teš sa

Aj teba, tak ako Mašu, môže bolesť a slzy priviesť k potešeniu?

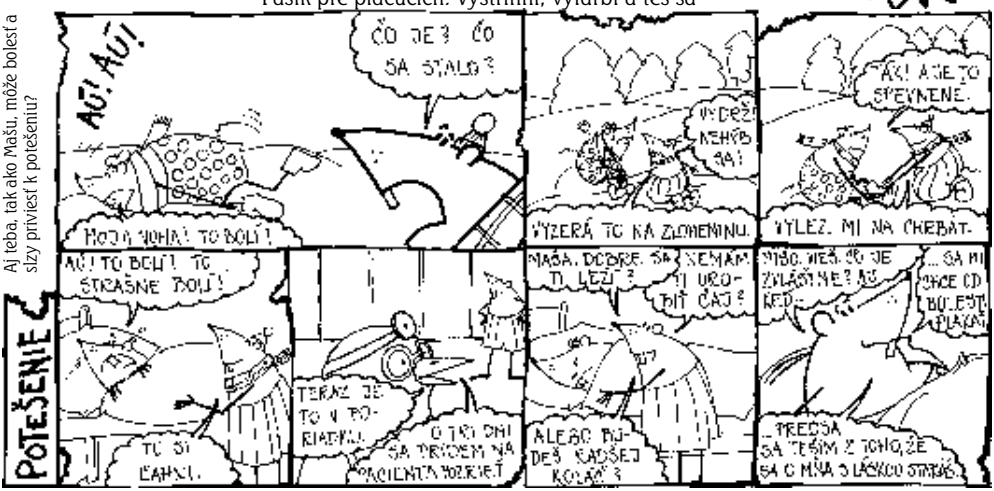

OSEMSMEROVKA

N	Z	K	L	A	S	L	V	O	B	A	O	V
P	A	Á	J	I	R	U	E	E	N	R	I	A
J	O	Z	U	E	T	M	T	T	I	E	O	E
N	E	I	A	M	R	U	A	A	R	S	V	D
F	A	R	A	R	U	U	R	A	N	E	I	T
Í	A	S	I	M	E	Č	Z	G	Z	A	S	M
O	K	N	O	CH	O	T	E	A	I	I	O	T
A	N	A	R	B	O	D	E	N	L	A	D	E
O	T	Á	F	P	E	S	O	CH	I	E	D	T
A	M	I	Á	A	T	T	O	S	K	E	M	K
D	L	T	R	B	R	N	A	E	N	O	I	S
M	I	Á	U	A	E	N	I	Z	Ľ	A	I	Ž
O	I	A	S	A	CH	L	A	A	L	L	A	I
L	Á	L	K	I	M	O	K	U	O	L	T	V
Z	A	S	O	O	M	I	R	E	M	N	R	O
D	Á	T	Z	S	N	R	S	A	V	K	O	T
L	H	L	A	S	T	N	T	I	A	R	A	L
Z	Á	K	O	N	S	I	T	S	Ô	P	K	Y

Legenda: ABOV, AORTA, ÁBEL, BROD, DIAKON, EDEN, ENOCH, EZAU, FARA, FILM, HLAS, CHARITA, CHRÁM, INRI, IZÁK, JERICHO, JERUZALEM, JOZUE, KAFARNAUM, KLAS, KOMIK, KOZA, KRST, KVAS, LÁSKA, LIEK, LIST, LITURGIA, LONO, MASKA, MILOSTI, MISA, MISÁL, MISIE, NATAL, NAZARET, OBETA, OKNO, OPÁT, OSIVO, PÔST, SILOE, SION, SLAD, SODOMA, SUTANA, TIARA, TREST, UMUČENIE, VENO, VETA, VIERA, ZÁKON, ZLOM, ŽALM, ŽIAL, ŽIVOT.

Tajničku osemsmerovky tvorí 26 nevyškrtaných písmen. Autor: Marek Pataky. Riešenie z čísla 3: „Vo všetkom, čo robíš, pamätaj na koniec.“ Riešenie z čísla 4: „Priateľstvo násobí radosť a delí žiaľ.“

Každý mesiac vylúšti a pošli osemsmerovku alebo krížovku a môžeš vyhrať peknú knihu.

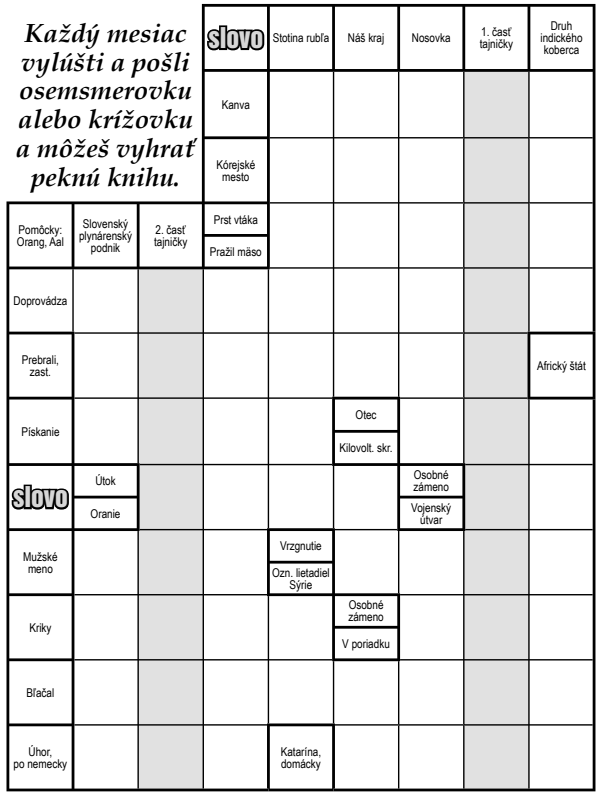

Autor: Vlado Komanický z Humenného
Tajnička z čísla 3: „Človek vždy nestráca, keď sa niečoho odrieka.“
Tajnička z čísla 4: „Bez utrpenia niet radosti.“
Odpovede zasielajte na adresu redakcie do 31. marca 2005. Môžete vyhrať knihu „Verím v príkladoch“.

SPOLOK SVÄTÉHO CYRILA A METODA

Naši jubilanti

V marci 2005 si okrúhle životné jubileum pripomínajú títo naši členovia:
Milan Demjanovič z Prešova, Terézia Hricikova z Lesného, Ing. Milan Hutňan z Vranova nad Topľou, Ján Kmec z Dvorianok, Mária Porubcová z Veliat, Anna Serbinová z Nového Ruskova, o. Vladimír Tomko z Košíc, Mária Vachaľová z Budkoviec
Mária Bicková z Košíc-Furče, o. Jozef Čekan zo Zemlínskej Teplice, Mária Červeňaková z Dúbravky, Mária Gajdošová z Iňačoviec, Mária Gerová z Banského, Alžbeta Meglesová z Bajan, Johana Sedlická z Kysty

Všetkým jubilantom prajeme hojnosť Božích milostí. Na mnoho rokov, šťastných

ROZHLAS

Rádio Vatikán: FM 93,3 MHz, MW 1530-AB kHz, SW 4005 kHz, Intelsat 325,5 East (Atlantik); 05:25-05:40; 19:45-20:00 - slovensky; 05:10-05:25; 19:30-19:45 - česky

Rádio LUMEN - 16.00 – **Po** - Staré, ale dobré; **Ut** – Folkparáda; **St** – Oldieparáda; **Št** – Gospelparáda; **Pí** – Top 15; **So** - Piesne na želanie; **Ne** - Piesne na želanie. **18.00 Po-Ne** – Svätá omša – Emauzy. **19.00 - So** – Ruženec pre Slovensko. **20.30 - Po** – Študentské šapitó; **Ut** – Duchovný obzor; **St** – Lupa; **Št** – História a my; **Pí** – ÚV hovor. **20.30 - So** – Od ucha k duchu

Krátke správy: denne o 0:00, 6:00 (avíza), 7:00, 8:00; v pracovné dni aj o 9:00, 10:00, 11:00, 13:00, 15:00 hod.
Ranné chvály: 5:45 h.; **Anjel Pána** : 12:00 h.
Čo vy na to: v pondelok až sobotu o 14:00 h.

RÁDIO LUMEN
Ďakujeme

Aj vy chcete podporiť vysielanie jediného kresťanského rádia na Slovensku?

Podporte nás svojimi 2% z dane

PRE LUMEN n.o. Banská Bystrica
informácie na tel.č. 048/ 471 08 10, alebo na www.lumen.sk

Literárna súťaž des Jano

Vážení priatelia, bratia a sestry,
odo dní, keď sa Mojžiš rozhodol zapísať ústne podanie o konaní Boha, sa s Abrahámovými synmi, tými autentickými i adoptovanými, spája pojem literatúry.
Nie je to inak ani dnes. Vo svojich mnohých odboroch náučná, odborná teologická literatúra, populárno vedecká (návody na prostý každodenný kresťanský život) už priniesla mnohé hodnoty.
Úplne nový pohľad mi však ponúkli dve skutočnosti. V prvom rade Biblia. Uvedomil som si, že jej posolstvo sa najfrekventovanejšie sprostredkúva príbehom konkrétneho človeka. Treba k tomu dodať aj to, že príbeh zachováva autentickosť, nič neskrýva.
Prečítal som také diela ako Vojna a mier od Tolstého, Bratia Karamazovovci od Dostojevského či Večne spievajú lesy od Trygveho Gulbranssena, alebo dielo Jozefa Tótha Jóbovo evanjelium, aj krásne básne Pavla Ušáka Olivu. Tieto diela sa mi stali dôkazom toho, ako sa dá tvorivo reagovať na Krista, na súdobú realitu, vysvetľovať ju cez Krista a približovať ľudí, ktorí svoju dobu vedeli žiť s ním a začlenili sa tak do Kristovho diela.
Evanjelizácia sa roky snaží zapojiť laikov, stať sa živou a nestagnovať. V oblasti umenia sa však stále akosi neudiali tie počiny, nerealizovali také diela, aké by sme čakali, aké by nás dokázali osloviť a ovplyvniť. Nie že môžeme, my musíme! Musíme hľadať medzi sebou talenty, ktoré nám poslal Ježiš Kristus na službu pre Cirkev a všetkých ľudí v oblasti literatúry.
Toto je teda zmyslom literárnej súťaže des Jano. Spolu zakladať, iniciovať, povzbudiť literárny, intelektuálny život v záujme evanjelizácie a Ježiša.
Aby sme ho mohli dosiahnuť, prosíme vás o spoluprácu pri organizovaní tohto podujatia! Prosíme vás o propagáciu, vaše príspevky, o vaše modlitby a nadšenie!
Ďakujeme. Nech vás požehná Pán Ježiš!

organizátori

Inštrukcie

– Príspevky do LSMJT môžu súťažiaci zasielať od Popolcovej stredy (9.2.2005) do Veľkého piatka 2005.
– prihlásená práca nesmie byť do slávnostného vyhlásenia výsledkov nikde publikovaná
– účastník môže poslať do súťaže iba jedno dielo v jednej kategórii (môže však prispieť aj do prózy, aj do lyriky, aj do žurnalistiky)
– súťažný príspevok nesmie prekročiť rozsah 10 strán (30 riadkov po 60 znakoch), t.j. 27000 znakov vrátane medzier
– prijímajú sa len práce písané strojom alebo počítačom na formáte A4 (text nesmie byť na oboch stranách papiera - porušenie sa akceptuje len v odôvodnených prípadoch)
– príspevky sa zasielajú v TROCH identických exemplároch
– práce prijaté do súťaže sa nevracajú (vyhlasovateľ garantuje, že práca nebude použitá v rozpore s autorským zákonom)
– súťažiaci k zásielke priloží vyplnenú prihlášku, v ktorej doplní údaje o autorovi

Prihlášku do literárnej súťaže des Jano a súťažnú prácu treba odoslať odoslať na adresu:

des Jano
Mgr. Vladimír Špurek
Pod papierňou 42, 085 01 Bardejov.

Prihláška má obsahovať:
- údaje o autorovi, ktorý zaslal príspevok do súťaže
- názov súťažného prísppevku
- meno a priezvisko autora
- umelecký pseudonym (len v prípade, ak si autor neželá zverejniť svoje meno)
- plnú adresu
- dátum narodenia
- kontaktné tel. čísla
- Vyhlásenie: Vyhlasujem, že dielo zaslané do literárnej súťaže des Jano nebolo nikde verejne publikované. V prípade, že moja práca postúpi do finále súťaže, súhlasím s jej nehonorovaným uverejnením.
- podpis účastníka a dátum odoslania

Môžete pripojiť aj odkaz pre vyhlasovateľa súťaže.

Zároveň si môžete objednať ZBORNÍK LSDJ 2005 na CD.
– Máte jedinečnú príležitosť urobiť si pohľad na súčasné dianie vo formujúcej sa kresťanskej literárnej obci a konfrontovať svoju tvorbu – Máte sami možnosť posúdiť výrok poroty
– na CD nájdete najlepšie texty, vyjadrenia a posudky poroty, zaujímavosti súťaže
– na CD budú zaradené aj texty, ktoré sa neumiestnia
– na CD texty bude možné čítať i počuť
– predpokladaná cena CD 77 Sk + 12 Sk balné a poštovné (tvrdá obálka + známka)

Blahoželania

Požehnaných 80 rokov života sa 26.2.2005 dožil milovaný manžel, otec, dedko a pradedko **Juraj Čisarík** z Andrejovej. Za všetku lásku, starostlivosť, obetavosť a dobré srdce mu ďakujeme a z celého srdca vyprosujeme hojnosť Božieho požehnania a ochranu Presvätej Bohorodičky.
Manželka a deti s rodinami
Úprimné Pán Boh zaplať za dlhoročnú obetavú prácu kurátora, kostolníka a kantora vyslovujú aj vďační veriaci. Na mnohaja i blahaja lita!

Dňa 9. marca si pripomenul o. Mgr. **Michal Kuruc** 30. výročie kňazskej služby.
„Hľa, môj služobník, ktorého som si vyvolil,
môj miláčik, v ktorom mám zaľúbenie.
Vložím na neho svojho Ducha
a oznámi právo národom."

Drahý manžel, otec a dedko. Nebeský Otec ti doprial dožiť sa tohto slávnostného dňa, aby si v kruhu svojej rodiny ďakoval za tridsať rokov v službe kňaza. Práve pred tridsiatimi rokmi – 9. marca – si dostal tú veľkú milosť od nášho Pána – kňazstvo. Stal si sa pastierom ľudí. Počas tých tridsiatich rokov si zažil krásne i smutné chvíle. Do ďalších dní nech ťa Pán žehná a chráni. Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý. Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj. Presvätá Bohorodička nech rozprestrie svoj ochranný plášť nad tebou a sprevádza ťa na ceste života. Vždy maj na pamäti, že vonku vo svete čakajú ľudia, ktorí potrebujú službu Kristovho kňaza.
Do ďalšieho kňazského života ti všetko najlepšie, hojné Božie požehnanie prajú manželka Oľga s rodinou. Na mnohaja i blahaja lita!

24. marec je významným dňom pre duchovného otca **Jána Kmeca**, ktorý sa v tento deň dožíva krásneho životného jubilea – 50 rokov svojho života. V kňazskom i osobnom živote hojnosť Božích milostí, dary Svätého Ducha a otvorenú náruč Panny Márie vám, milý duchovný otče, aj Vašej manželke tiež k 50 – tke v modlitbách vyprosujú vďační veriaci z bývalej farnosti Trnava pri Laborci, v ktorej ste pôsobili tretinu svojho mladého života a, ako ste raz povedali, „zíde z očí, ale zo srdca sa vytrhnúť nedá". Preto vám teraz z vrúcneho srdca do ďalšieho života spievame „Mnoho rokov, šťastných rokov nech sám náš Pán daruje vám".
Vaši veriaci z Trnavy pri Laborci

Dňa 24. marca 2005 oslávi životné jubileum – 50 rokov náš duchovný otec **Ján Kmec**, správca farnosti Dvorianky. K vášmu životnému jubileu vám zo srdca blahoželáme a do ďalších rokov vo vašej neúnavnej pastoračnej službe vám vyprosujeme pevné zdravie, hojnosť Božích milostí a mocnú ochranu našej nebeskej Matky Panny Márie, aby sme sa i naďalej stretávali s vami ako láskavým a milým kňazom. Ruka Pánova nech vás sprevádza vo vašom zodpovednom a náročnom poslaní.
Mnoho rokov, šťastných rokov vyprosujú veriaci z Dvorianok.

Pri príležitosti vzácneho jubilea 60 rokov obetavej kňazskej služby, o. kanonikovi **Jozefovi Knežovi**, čestnému predsedovi Spolku sv. Cyrila a Metoda srdečne blahoželáme a do ďalších rokov života vyprosujeme hojnosť Božieho požehnania. Na mnohaja i blahaja lita!

Spomíname

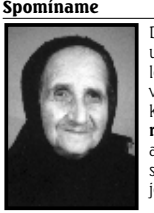

Dňa 16.februára 2005 uplynuli dva roky od chvíle, keď od nás odišla do večnosti naša drahá mamka a babka **Júlia Kolesárová** z Čeľoviec. S láskou a úprimnou vďakou na ňu spomínajú a nezabúdajú jej najbližší.

23. februára 2005 vo veku 81 rokov zomrel čestný dekan GBF Mons. **Ján Kraj ňák**. Večná pamiatka.

Inzercia

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, obrazov, sôch a zlátenie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie striech a veží. Ponúkame zľavu, stopercentnú kvalitu a dlhoročnú záruku.
Tel.: 035/ 659 31 39, 0905 – 389 162; www.reart.szm.sk

Spomienky na Svätú zem II.

V minulom čísle Slova sme ostali v duchu v pokore stáť vo Večeradle. Vráťme sa teraz znova do Svätej zeme, do Jeruzalema. Stále je prvý deň púte... Na hore Sion v Jeruzaleme sme navštívili aj Baziliku Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktorú spravujú otcovia benediktíni. Je blízko večeradla, a tak si pútnik v týchto súvislostiach hneď spomenie na slovo: „Títo všetci jednomyseľne zotrvávali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi" (Sk 1, 14).

Ikonografia znázorňuje Presvätú Bohorodičku pri zoslaní Svätého Ducha uprostred zboru apoštolov. V dolnom priestore baziliky je v strede socha zosnulej Panny Márie, nad ktorou je baldachýn s vyobrazeniami biblických

žien, lebo Panna Mária je novou Evou. V rade biblických žien je tou, na ktorej sa realizuje slovo protoevanjelia: „Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš pätu" (Gn 3,15). Tou ženou je Panna Mária. Pramatka Eva uverila diablovi, a nie Bohu. Mária, naopak, prijala Božie slovo s vierou a stalo sa v nej telom. V Jeruzaleme sa nachádza aj tiež Chrám hrobu Presvätej Bohorodičky, a to v údolí Cedron pod Olivovou horou, ktorý sme navštívili. Patrí arménskym kresťanom a zostupuje sa tam schodiskom do podzemia. Existujú vlastne dve tradície o tom, kde zosnula Panna Mária. Jedna hovorí, že v Efeze, kde žila u sv. apoštola a evanjelistu Jána, ktorému ju zveril Ježiš na kríži. Druhá hovorí, že Mária sa na konci pozemskej púte vrátila z Efezu do Jeruzalema, lebo chcela zomrieť v Jeruzaleme, kde trpel a zomrel jej syn Ježiš Kristus.

Pri Múre nárekov sme videli, ako sa modlia ortodoxní Židia. Aj my sme sa modlili. Muži na ľavej a ženy pravej strane. Modlili sme sa vediac, že jeruzalemský chrám bol predobrazom Ježiša Krista, ktorý povedal: „Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím" (Jn 2, 19). A samaritánke povedal: „Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme... Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde" (Jn 4, 21-23). Tento múr je pozostatok z pôvodných oporných obvodových múrov chrámového priestranstva. Židia tu oplakávajú svoj chrám, ktorý bol pýchou Izraela, ale dnes ho niet. Keď sme na priestranstve pod chrámovou horou s výhľadom na Múr nárekov chvíľu oddychovali, premýšľal som. Ježiš plakal nad Jeruzalemom. Aj mne bolo v tejto chvíli smutno... Myslou mi preletela udalosť z evanjelia, keď Ježiš vychádzal z chrámu a jeden z jeho učeníkov mu povedal: „«Učiteľ, pozri, aké kamene a aké stavby!» Ježiš mu vravel: «Vidíš tieto veľké budovy? Nezostane tu kameň na kameni; všetko bude zborené»"(Mk 13,2). Jeruzalem nespoznal čas svojho navštívenia... Predsa som však s úctou pozeral ako sa modlia naši „starší bratia vo viere".

Išli sme popri údolí Cedron a oproti sme videli Olivovú horu.

Na jej úbočí je veľký cintorín, lebo podľa ústneho podania je to miesto Posledného súdu. Židovské hroby siahajú až k vrcholu hory, kresťanské sú v udolí a moslimské pod hradbami Starého mesta. Sú tu aj hrobky Zachariáša a Absolóna, ktoré stáli už za Kristových čias. Súčasťou Olivovej hory je aj Getsemanská záhrada. Keď sme tam došli, obdivovali sme staré mohutné olivovníky, ktoré si možno pamätajú časy Ježiša Krista... Blízko je miesto - jaskyňa, kde zajali Ježiša. Hneď vedľa je Bazilika agónie Ježiša Krista. Hovorí sa jej tiež Bazilika národov, lebo

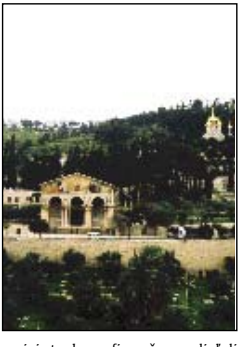

na jej stavbe sa finančne podieľali viaceré národy. Má jedenásť menších kupol, ktoré predstavujú apoštolov, a v strede dvanástu, ktorá symbolizuje Ježiša Krista. Bazilika je projektovaná tak, aby ste v nej mali pocit, že je noc. Namiesto skla je v oknách kameň alabaster, ktorý prepúšťa len minimum svetlaa vytvára v interiéri pritmie s fialovým svetlom. Bazilika symbolizuje Olivovú záhradu v chladnú jarnú noc. Stĺpy v lodi chrámu predstavujú olivové stromy. Preto v klenbách sú znázornené konáre vychádzajúce zo stĺpov. Vpredu pred oltárom je skala, na ktorej sa Ježiš modlil a krvou potil. Apoštoli obdaleč spali... Boh nám tu mnohým doprial jeden zážitok, jednu skúsenosť. Bolo už neskoré popoludnie, keď sme sa modlili v tejto bazilike. Lepšie povedané, keď sme sa chceli modliť... Noc, keď sme leteli z Košíc do Svätej zeme, sme vlastne nespali. A hneď nabitý program prvého dňa. Tu nás už skutočne premohla únava. Doteraz som ťažko chápal, ako mohli apoštoli zaspať a nemohli bdieť s Kristom... Priam som ich odsudzoval... Ako ľahko je súdiť svojho brata... No v tejto chvíli som už nedokázal bdieť ani ja. Tak veľmi som sa chcel modliť, ale myslím, že som sa nedokázal pomodliť ani jeden Otčenáš... Hlava mi ťažela a ja som „bil poklony". Keď som hodil pohľadom na ostatných, tiež sa v kuse „klaňali"... Bola to milá skúsenosť, aby som „poznal svoje hriechy a neodsudzoval svojho brata" (Modlitba sv. Efréma Sýrskeho vo Veľkom pôste).

To už bol čas ubytovať sa. Autobusmi sme sa previezli z Jeruzalema do blízkeho Betlehema, kde sme plní zážitkov z prvého dňa vo Svätej zemi veľmi rýchlo zaspali. Z okna izby bolo vidieť hviezdu, ktorá svietila na veži Baziliky Narodenia, akoby chcela povedať: S nami Boh!

Ľubomír Petrík

Pokračovanie nabudúce